

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

TÜRKİYE KANSER İSTATİSTİKLERİ

ANKARA, 2015

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

TÜRKİYE KANSER İSTATİSTİKLERİ

ANKARA, 2015

EDİTÖRLER

Prof. Dr İrfan ŞENCAN

Uz Dr Bekir KESKİNKILIÇ

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı

THSK Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar, Programlar ve Kansere Başkan Yardımcısı

YAZARLAR

Doç. Dr. Murat GÜLTEKİN

Uz. Dr. Güledal Boztaş

Uz. Dr. Ezgi Şimşek UTKU

T. Tek. Aysun KAVAK ERGÜN

Ebe Arzu SEVİNÇ

T. Tek. Semra TÜTÜNCÜ

Uz. Yrd. Selin DÜNDAR

T.Sek. Elif SEYMEN

THSK Kanser Daire Başkanı

THSK Kanser Daire Başkanlığı

THSK Kanser Daire Başkanlığı

THSK Kanser Daire Başkanlığı

THSK Kanser Daire Başkanlığı

THSK Kanser Daire Başkanlığı

THSK Kanser Daire Başkanlığı

THSK Kanser Daire Başkanlığı

YAYIN KOORDİNATÖRLERİ

Prof. Dr. İrfan ŞENCAN

Uz. Dr. Bekir KESKİNKILIÇ

Doç. Dr. Murat GÜLTEKİN

Prof. Dr. Nazmi BİLİR

Prof. Dr. Seçil ÖZKAN

Prof. Dr. Gökhan DEMİR

Prof. Dr. Gül ERGÖR

Prof. Dr. Mutlu HAYRAN

Prof. Dr. Selim KILIÇ

Prof. Dr. Saadettin KILIÇKAP

Prof. Dr. Tezer KUTLUK

Prof. Dr. Serdar ÖZKÖK

Prof. Dr. Bülent YALÇIN

Prof. Dr. Şuayip YALÇIN

Prof. Dr. H. Nur OLGUN

Doç. Dr. Sultan ESER

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı

Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar, Programlar ve Kanser Başkan Yardımcısı

THSK Kanser Daire Başkanı

HÜ Halk Sağlığı Enstitüsü

Türk Tıbbi Onkoloji Derneği Başkanı

DEÜ Halk Sağlığı AD

HÜ Onkoloji Enstitüsü

GATA Halk Sağlığı AD

HÜ Onkoloji Enstitüsü

UICC Başkanı

Türk Radyasyon Onkolojisi Derneği Başkanı

Ulusal Kanser Danışma Kurulu Başkanı

Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu Derneği Başkanı

Türk Pediatrik Onkoloji Grubu Derneği Başkanı

HÜ Halk Sağlığı Enstitüsü

KATKIDA BULUNANLAR

İzmir Kanser Kayıt Merkezi

Sultan ESER

Saniye ÖZALAN

Cankut YAKUT

Ankara Kanser Kayıt Merkezi

İskender KÖG

Alev YÜCEL

Antalya Kanser Kayıt Merkezi

Tülay SAVLI

Bursa Kanser Kayıt Merkezi

İsmail Serkan URSAVAŞ

Edirne Kanser Kayıt Merkezi

Deniz ÖZDEN

Nazlıgöl BOZTAŞ

Eskişehir Kanser Kayıt Merkezi

Belgin KURNALI

Erzurum Kanser Kayıt Merkezi

Engin KURT

Samsun Kanser Kayıt Merkezi

H. Nilden ARSLAN

Okan KARAOĞLANOĞLU

Trabzon Kanser Kayıt Merkezi

Nurşen ÜÇÜNCÜ

Gaziantep Kanser Kayıt Merkezi

Ege HAMAVİOĞLU

Malatya Kanser Kayıt Merkezi

Mehmet BARTAN

Selma AYDIN FELEK

İstanbul Kanser Kayıt Merkezi

Soner SABIRLI

Mersin Kanser Kayıt Merkezi

Berrin İLHAN

Emel TOKATLI

TEŞEKKÜR

ANKARA KANSER KAYIT MER.

Mustafa SAVAŞ
İlkay ÖZTOKLU
Hülya GENÇ
Balahanım YILDIRIM
Bahar TÖRE
Buket ÖZBEY
Cemile ATAK KÖKSALDI
Nesibe CANAN YILMAZ
Gülten BALTAŞ
Nezahat KARABACAK
Kadriye ÇELİKBAŞ
Leyla AKTAŞ

ANTALYA KANSER KAYIT MER.

Evrin AYDOĞMUŞ
Ayfer TANDOĞAN
Gülfem ÖZTEKİN
Gülşen KURT
Hamide TÜFEKÇİ YETKİN
Nüket ÖZDEMİR
Derya AKGÜL KANALICI
Özlem TOP
Gülcan UÇAR YENİGELEN
Huriye TOŞUR

BURSA KANSER KAYIT MER.

Ecem NALLAR
Güliden KARACA
Sevgi AYIK
Yasemin DURGUT
Melin KIRBIYIK
Selahattin ALAN
Emine AKAN
Semra YILMAZ
Ayşe AĞIRMAN
Nurseven AŞÇI
Türkan ŞEN
Funda BATMAN KAYA
Çiğdem DENİZ POLAT
Seldağ TUNA YURTÇU
Nuran ÖZEN

GAZİANTEP KANSER KAYIT MER.

Sondilek DEMİR
Derya BAĞCI
Nesrin ÖZER

EDİRNE KANSER KAYIT MER.

Ümit AKIN
Sibel TEKE
Ayşe BELLER
Tijen Öztürk TAŞKIN
Filiz GÜLER
Remziye AKIN
Zülfiye YAZICI
Selma DURMUŞOĞLU
Hasan YILDIRIM
Erdem YILMAZ
Suna Boncuk ŞAHİN
Gülbiye ÖZGÜR
Yelda KARABAŞ

ESKİŞEHİR KANSER KAYIT MER.

Yakup HALAT
Hürriyet UYSAL
Gülcan MENKİS
Nilüfer KARAGÖZ
Emel DURAN
Sibel BAŞGÜL
Ayşe ÇETİN
Sevim ÖZPINAR

ERZURUM KANSER KAYIT MER.

Duygu TURHAN
Turan ÖZBEK
Tayyar ÇELİK
Zuhra Aypar GÖÇMEN
Kamile CEVADİ
Murat AKÇAY
Sibel YILMAZ
Uğur MERİH

İSTANBUL KANSER KAYIT MER.

Çiğdem SAVAŞ
Fulya AK YILDIZ
Kübra ALTUN
Zübeyde ÇATIKKAYA
Ömür KIZILIRMAK
Nuran KINIŞ
Burcu PEHLİVAN

İZMİR KANSER KAYIT MER.

Ümit ALTINTIĞ
Setenay TAKTAKOĞLU
Osman ÇELİK
Huriye KARAZ
Tülay YÜKSEL
Hülya ELİBOL
Şenay METE
Emel DALMIZRAK
Gülcan GÜL
Tülay COŞKUN
Gonca ŞAHİN
Suriye ÖZGÜR

SAMSUN KANSER KAYIT MER.

Yaşar ÇAVUŞOĞLU
Oktay TURAN
Sevgi YAZICIOĞLU
Meryem BAŞARAN
Seyhan GÜVEN
Nurten MEYDAN YILDIRIM
Azize ŞANLI BAYRAM
Gülnaz KAPLAN BAŞ

TRABZON KANSER KAYIT MER.

Ayşe TÜRKKÖYLÜ
Melek ERDEN
Nazan KALAY
Nejla KURT
Hanim BEKTAŞ
Ahmet KARAGÜZEL
Erdal AYDIN
Hayri YAPICI
Rifat GENÇ
Özgül ÖZBAYRAK
Ayşe MUHCU
Fatma YANIK
Orhan SUNGURLU

MALATYA KANSER KAYIT MER.

Lale DALKAYA
Cafer Topçu ÖZ
Ahmet AZDEMİR

MERSİN KANSER KAYIT MER.

Çilem SUVARİ ARSLAN

Emel ATÇI

Bernay CAZDAN

THSK İSTATİSTİK VE BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI

Enver KILIÇ

Mustafa ACIR

VERİ KAYNAĞI VE METODOLOJİ

Türkiye Nüfus Yapısı ve Ölüm İstatistikleri

Türkiye Nüfus Kayıtları ve Nüfusu

Türkiye’de 2007 yılından önce genel nüfus sayımları yoluyla nüfus bilgisi toplanmıştır. Genel Nüfus Sayımları her 10 yılda bir sokağa çıkma yasağı ile tek tek hanelerin ziyareti sonucu toplanan verilerin derlenmesi ile oluşturulmuştur. Türkiye nüfus bilgileri 2007 yılından itibaren ise Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile toplanmaya başlanmıştır. ADNKS temeli her vatandaşa “Kimlik Numarası” verilmesidir. Her Türkiye Cumhuriyeti (TC) vatandaşına 28 Ekim 2000 tarihinde tek bir TC Kimlik Numarası verilmiş bulunmaktadır. TC Kimlik numarası bilgi içermeyen 11 haneli bir sayıdan oluşmaktadır. ADNKS ise kişilerin yerleşim yerlerine göre nüfus bilgilerinin güncel olarak tutulduğu, TC Kimlik Numarasına göre kişiler ile ikamet adreslerinin eşleştirildiği bir kayıt sistemidir. Bu sistem ile daha önce 10 yılda bir gerçekleşen nüfus sayımlarından farklı olarak her an güncel ve net bilgi sağlanmaktadır (1).

Türkiye’de bu nedenle 2007 yılı itibariyle her seneye ait nüfus bilgisine ulaşım mümkün iken, 2007 yılı öncesinde yıllık nüfus verisi iki yöntemle elde edilmektedir:

1) TÜİK’in 2000 yıllarında yaptığı genel nüfus sayımları sonuçlarıyla sayımın yapılmadığı diğer yıllar için nüfus projeksiyonları yapılması:

TÜİK (o zaman ki adıyla Devlet İstatistik Enstitüsü) her 10 yılda bir yaptığı genel nüfus sayımları sonrasında iller için yaptığı projeksiyonları resmi kurumlar ile paylaşarak, hizmetin planlanmasına katkıda bulunmuştur.

2) İllerde birinci basamak sağlık kuruluşlarının yaptığı nüfus tespitleri:

Ülkemizde birinci basamakta sağlık hizmeti aile hekimliği sistemine geçene kadar sağlık ocakları ile sunulmuştur. Sağlık ocağı sisteminde tanımlı bir coğrafi alanda yaşayan toplum her yıl hane ziyaretleri ile sayılmış, ev halkı tespit fişi doldurularak bölgenin nüfusu çıkarılmaya çalışılmıştır.

Türkiye nüfusu kanser kayıtçılığının başladığı yıllara göre artmış ve nüfus yaşlanmıştır. Kanser kayıtçılığının başladığı 1992 yılından iki yıl önce yapılmış olan genel nüfus sayımında ülkemiz nüfusu 56.473.035 olup, bu sayımda 65 yaş ve üstü yaş grubu toplam nüfusun %4,3’ünü oluşturmaktadır (2). Türkiye nüfusu 2012 yılı içinde toplam 75.627.384’e, 65 yaş ve üstü yaş grubun toplam nüfus içindeki payı ise %7,5’e yükselmiştir. Türkiye nüfusunun 2008-2012 yılları arasındaki dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye Nüfusunun 2008-2012 Yılları Arasındaki Cinsiyet Dağılımı (ADNKS) (1,2)

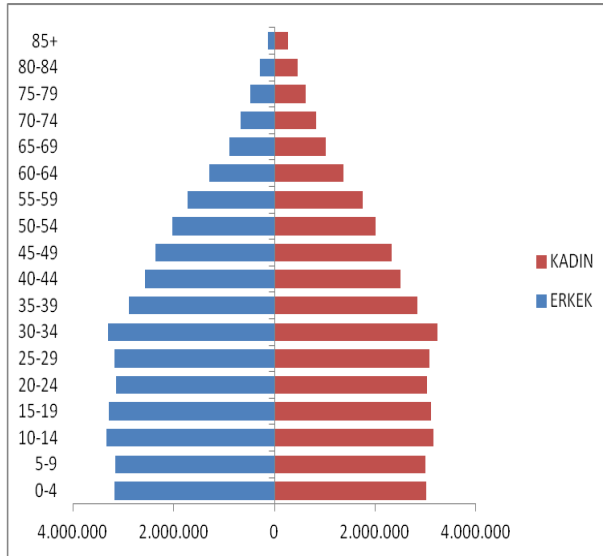
Yıl	Toplam	Erkek	Kadın
2008	71.517.100	35.901.154	35.615.946
2009	72.561.312	36.462.470	36.098.842
2010	73.722.988	37.043.182	36.679.806
2011	74.724.269	37.532.954	37.191.315
2012	75.627.384	37.956.168	37.671.216

Kadın ve erkek nüfus dağılımının benzer olduğu ülkemizde, toplam nüfusun dörtte birini 0-14 yaş grubu, %7,5'ini ise 65 yaş ve üstü yaş grubunda bulunan kişilerin oluşturduğu görülmektedir. Türkiye nüfusuna dair yaş ve cinsiyet dağılımı Tablo 2'de verilmiştir (2).

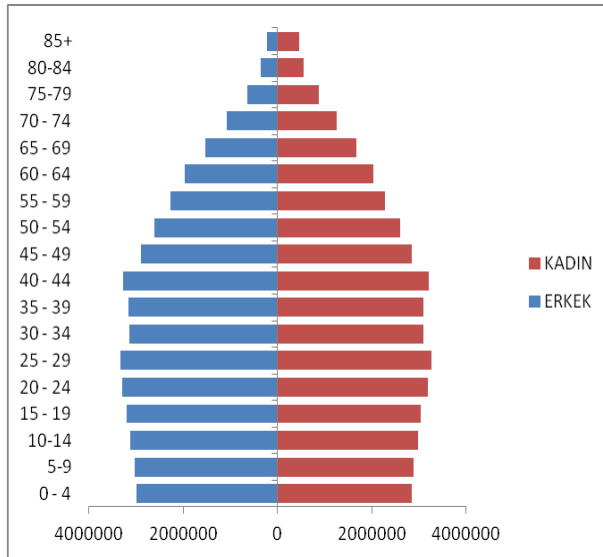
Tablo 2. Türkiye Nüfusunun 2012 Yılına Ait Yaş Gruplarına Göre Cinsiyet Dağılımı (2)

Yaş Grupları	Erkek	Kadın	Toplam
0 - 4	3.182.650	3.016.307	6.198.957
5 - 9	3.161.223	2.997.741	6.158.964
10 - 14	3.334.509	3.164.749	6.499.258
15 - 19	3.286.864	3.118.688	6.405.552
20 - 24	3.151.253	3.034.836	6.186.089
25 - 29	3.185.423	3.085.255	6.270.678
30 - 34	3.307.333	3.237.594	6.544.927
35 - 39	2.890.170	2.841.007	5.731.177
40 - 44	2.565.499	2.498.561	5.064.060
45 - 49	2.368.340	2.331.081	4.699.421
50 - 54	2.029.218	2.009.980	4.039.198
55 - 59	1.727.004	1.751.578	3.478.582
60 - 64	1.292.769	1.375.749	2.668.518
65 - 69	899.831	1.028.555	1.928.386
70 - 74	671.942	828.184	1.500.126
75-79	484.634	617.492	1.102.126
80-84	289.054	456.612	745.666
85-90	105.608	210.382	315.990
90+	22.844	66.865	89.709
Toplam	37.956.168	37.671.216	75.627.384

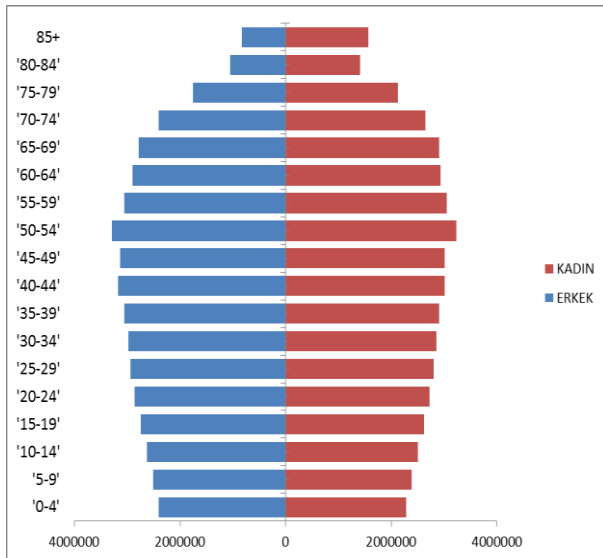
Ülkemiz toplam doğurganlık hızının doğal akışına bırakılması, ölüm hızının aynı şekilde devam etmesi durumunda yapılan projeksiyonlarda, 2023 yılında 65 yaş ve üzeri nüfusun %10,2'ye, 2050 yılında ise %20,8'e yükseleceği öngörülmektedir (Şekil 1) (3).

2012 Yılı Nüfus Piramiti

2023 Yılı Nüfus Piramiti

2050 Yılı Nüfus Piramiti

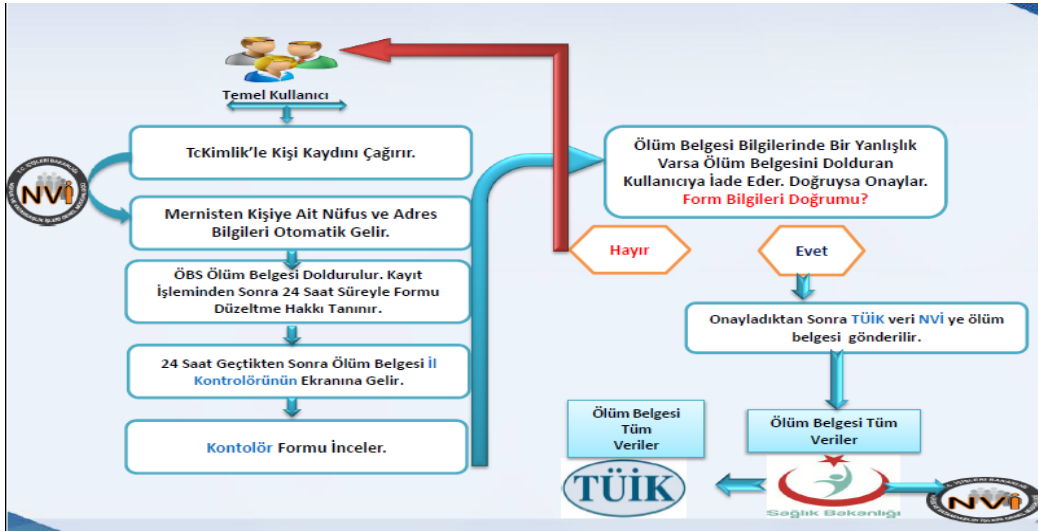
Şekil 1. Türkiye Nüfus Piramidi (2010) ve Nüfus Projeksiyonları (3)

Düzenli ve güvenilir “ölüm ve ölüm nedeni istatistikleri” sağlık planlaması ve önceliklerin belirlenmesi için önemlidir. Ölüm nedenlerini bilmek; hastalıklara yönelik halk sağlığı programlarının değerlendirmesini yapmak için de esastır. Kanser kayıtçılığında ise ölüm nedenleri ve ölüm hızı, veri kalitesinin ve tamlığının değerlendirilmesinin yanı sıra yaşam süresi (survival) analizlerinin yapılabilmesini sağlaması bakımından ayrı bir öneme sahiptir.

Türkiye’de ölüm ve ölüm nedeni istatistiklerinin toplanması 01.01.2013 tarihinde değiştirilmiştir. Bu tarihten önce, ölüm belgesinin elle doldurulmasının ardından TÜİK’e gönderilerek, ilgili kurumda sağlık personeli ve/veya sağlık dışı personel tarafından elektronik ortama aktarılmıştır. Ölüm belgesinin doldurulması ise kentsel ve kırsal yerlerde farklı olmuştur, kentsel yerlerde belediyeler kırsal yerlerde ise muhtarlar ölüm belgesi ve defin ruhsatı vermekle zorunlu tutulmuştur. Muhtarlar ve belediye yetkilileri ölüm olayının meydana gelmesinden sonraki 10 gün içinde Nüfus Müdürlüğü’ne belgenin bir nüshasını da iletmekle yükümlü tutulmuştur (3). Ancak bu sistemde,

- Ölüm belgelerinin bir kısmının hekim dışı kişiler tarafından düzenlenmesi, sebebiyle ölüm nedenlerinin doldurulmaması,
- Hekimler tarafından ölüm nedenleri doldurulmuş olan belgelerde ise, kontrol mekanizması olmadığı için doğru nedenlerin toplanamaması,

yüzünden “ölüm nedenleri” analizleri ülkemizde ancak özel çalışmalar yapılması durumunda yapılabilmektedir. Bu nedenlerle, 01.01.2013 tarihi itibarıyla tüm Türkiye’de ölüm nedenlerinin elektronik olarak girileceği, kişiye dair bilgilerin kimlik paylaşım sistemi üzerinden TC Kimlik Numarası ile alındığı bir sistemle toplanmaya başlanmıştır (Şekil 2) (4).

Şekil 2. Ölüm Bildirim Sistemi İş Akış Şeması (4)

Türkiye Kanser Kayıtlılığının Tarihsel Gelişimi ve Veri Toplama Metodolojisi

Tarihsel Gelişim

Kanserle Savaş Daire Başkanlığı 1983 yılında kurulmuştur. Bu yıllarda kanser hastalığı bildirimi zorunlu hastalıklar arasına alınmıştır. Bu dönemde, kanser sıklığı çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalarda, organa özgü kanser sayıları ile ülkemizde ilk kez kanserin profili görülmüştür (5,6). Pasif sistemle başlayan kanser kayıtlılığında yeterli sayıda ve kalitede verinin toplanamaması nedeniyle 1992 yılında aktif sistemle kanser kayıtlarının toplanmasına başlanmıştır. İlk kez “Kanser Kayıt ve İnsidans Projesi” kapsamında İzmir’de aktif kanser kayıt merkezi kurulmuştur. Bu merkezden 6 yıl sonra Antalya Kanser Kayıt Merkezi’de açılarak kanser kayıtları toplamaya başlamıştır. Zamanla değişik illerimizde açılan kanser kayıt merkezleri ve merkezlere ilişkin referans tarihleri Tablo 3’de verilmiştir. Ülkemizde 2007 yılına kadar örnekleme olan nüfus kapsamı %23’tür. Gaziantep ve Malatya illerinin 2010 yılında eklenmesi ile örnekleme olan nüfus kapsamı %27’ye ulaşmıştır. İstanbul ve Mersin’de 2012 yılında aktif kanser kayıt merkezleri oluşturulmuş, örnekleme olan nüfus kapsamı %47’yi bulmuştur.

Tablo 3. Türkiye’de Kanser Kayıt Merkezleri ve Referans Tarihleri

	İller	Referans Yılı
1	İzmir	1992
2	Antalya	1998
3	Bursa	2000
4	Eskişehir	2000
5	Samsun	2001
6	Trabzon	2003
7	Edirne	2004
8	Erzurum	2005
9	Ankara	2006
10	Kocaeli	2007
11	Gaziantep	2010
12	Malatya	2010
13	Mersin	2012
14	İstanbul	2012

Ülkemizde kanser kayıtlılığının 1992 yılında başlamış olmasına rağmen, aktif merkezlerin verilerinden oluşturulmuş olan insidans raporu ilk kez 2002 serisi ile yayınlanmıştır. Veri yayınlamak için aktif kanser kayıt verilerinin kalite ve tamlıklarının analizi önemlidir. Bu nedenle 2002 serisinden itibaren yayınlanmış olan raporlarda veri kalitesine bağlı olarak insidansa dahil olan örnekleme illerinde değişiklikler olmuştur (Tablo 4).

Tablo 4. Aktif Kanser Kayıt Merkezlerinin Raporlarda Bulundukları Yılların Dağılımı

	2008	2009	2010	2011	2012
İzmir	√	√	√	√	√
Antalya	√	√	√	√	√
Bursa	√	√	√	√	√
Eskişehir	√	√	√	√	√
Samsun	√	√	√	√	√
Trabzon	√	√	√	√	√
Edirne	√	√	√	√	√
Erzurum	√	√	√	√	√
Ankara	√	√	√	√	√
Gaziantep					√
Malatya					√
İstanbul					√
Mersin					√
TOPLAM	9	9	9	9	13
Örneklemdaki nüfus	16.606.164	16.929.784	17.244.896	17.522.225	35.828.494
Toplam nüfus	71.517.100	72.561.312	73.722.988	74.724.269	75.627.384
Toplam nüfus içindeki %	23,2	23,3	23,4	23,4	47,4

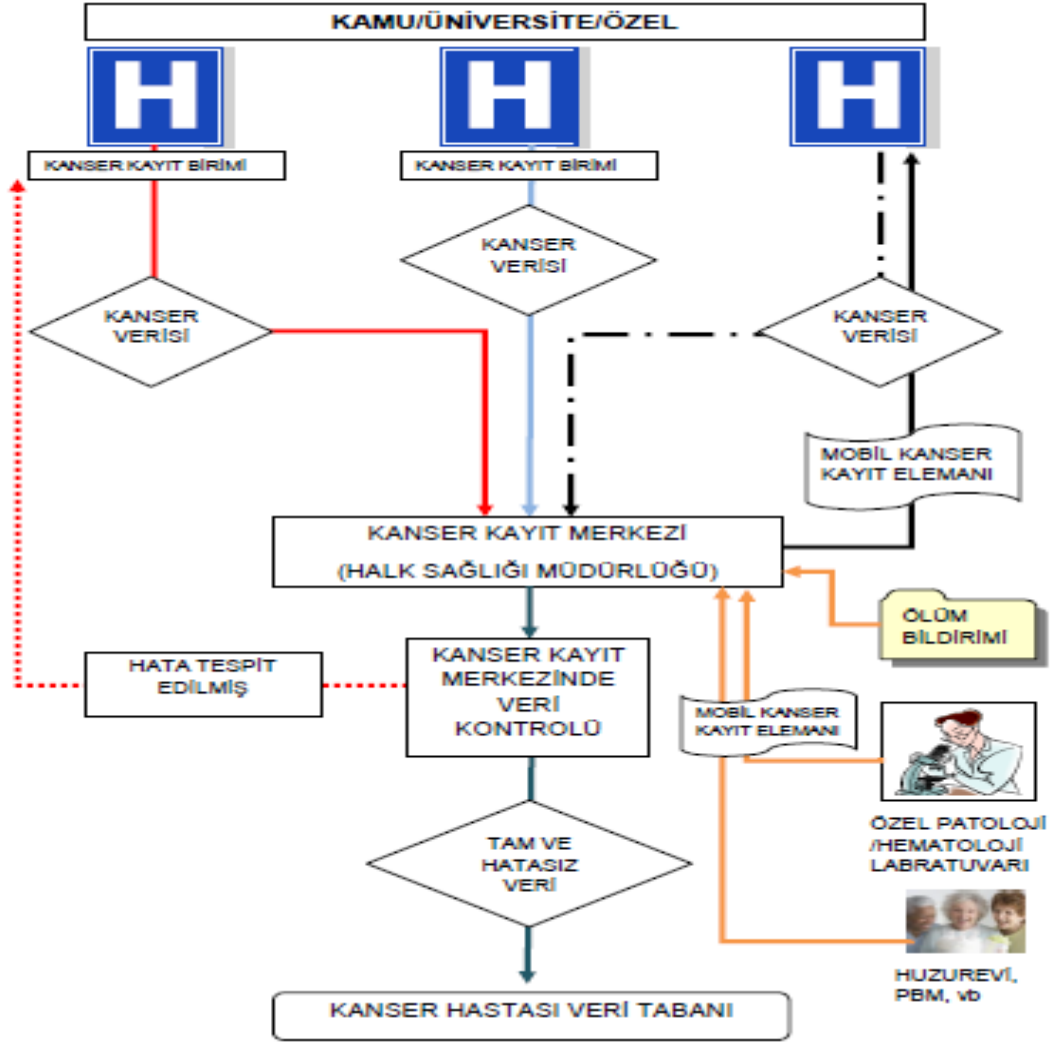
Uluslararası Kanser Ajansı (IARC) tarafından yayınlanmakta olan “Beş Kıtada Kanser” serisi isimli kitapta kanser kayıt merkezlerinin verileri ancak kalite değerlendirmelerini geçmeleri halinde yer almaktadır. İzmir ve Antalya Kanser Kayıt Merkezlerinin 1998-2002 serisi verileri “Beş Kıtada Kanser” kitabının 9. baskısında yer almıştır (7). Aynı kitabın 10. baskısında ise İzmir ve Antalya Kanser Kayıt Merkezlerine ek olarak Trabzon ve Edirne Kanser Kayıt Merkezlerinin 2003-2007 serisi verileri yer almıştır (8).

İzmir Kanser Kayıt Merkezi 20 yıllık deneyimi ve sürekliliği nedeniyle 2013 yılında Uluslararası Kanser Ajansı (IARC) tarafından Kuzey Afrika ve Doğu Akdeniz bölgesinde yer alan Kanser Kayıt Merkezleri için eğitim merkezi olmuştur.

Veri Toplama Metodolojisi

Aktif kanser kayıt merkezlerinin olduğu illerde toplum tabanlı kanser kayıtçılığı yapılmaktadır. Toplum tabanlı kanser kayıt için, il sınırları içinde yer alan tüm kamu, özel ve eğitim hastanelerinden, ölüm belgelerinden ve hastaların olabileceği huzurevi, palyatif bakım merkezi gibi merkezlerden veri toplanmaktadır. Veriler, birimlerden merkeze aktarılmaktadır. Merkezde form değerlendirilmekte ve dublikasyon kontrolünden geçirilmektedir. İl kanser kayıt merkezi veri tabanı

daha sonra Kanser Daire Başkanlığı veri tabanına aktarılmaktadır. Türkiye veri tabanında dublikasyon ve hata kontrolü yapılmaktadır. İllerin veri tabanındaki hatalar için il kanser kayıt merkezlerine kontrol raporları yollanmakta, verilere dönülerek yapılan düzeltmeleri takiben yeni “Türkiye Kanser Veri Havuzu” oluşturulmaktadır. (Şekil 3).

Şekil 3. Kanser Kayıtlılığının İş Akışı Şeması

Türkiye, “Kanser Kayıtlılığında Standartlar El Kitabı”nda yer alan ve Ortadoğu Kanser Konsorsiyumun (MECC) bir üyesi olarak bu konsorsiyumda kabul edilmiş kurallar çerçevesinde kanser verisi toplamaktadır (9). Ülkemizde:

- Malign kanserlerin tamamı (primer kanserler)
- İn situ neoplazmlar
- Santral sinir sistemi ve medulla spinalis’te yer alan benign/borderline tümörler

toplanmaktadır (8). Bu kanserlerden hangi veri başlıklarının toplanacağı “Kanser Kayıtlılığında Standartlar El Kitabı” na göre kararlaştırılmıştır. Veri başlıklarına karar verilmesinde en önemli

belirleyici kayıtların bulunabilme olasılığıdır. “Kanser Kayıtlılığında Standartlar El Kitabı” yer alan veri başlıkları, toplanmasına dair derecelendirme ile Türkiye’de toplanma durumuna ilişkin bilgiler Tablo 5’de özetlenmiştir. Veri başlıklarından “GEREKLİ” MECC için olan başlıkları, “ZORUNLU” kanser hastalarının tanımlanması ve surveyansı için olan başlıkları, “İSTEĞE BAĞLI” tanımı ise kanser kayıt merkezinin kendi talebiyle karar vereceği başlıkları tanımlamaktadır (9).

Tablo 5. “Kanser Kayıtlılığında Standartlar El Kitabı” Veri Başlıkları*(9)

GEREKLİ		ZORUNLU		İSTEĞE BAĞLI	
MECC kayıt merkezi kimlik numarası	√	Hastanın adı	√	Medeni durum	
Kayıt merkezi hasta numarası	√	Ulusal kimlik numarası	√	Hastanın telefon numarası	√
Tümör sıra numarası	√	Tanı sırasında yaş	√	Doğum yeri	√
İkamet durumu	√	Doğum tarihi	√	Etnik köken	
Tanı tarihi	√	Cinsiyet	√	Din	
Tanı yöntemi	√	Hastanın adresi	√	Sigara içme öyküsü	
Primer yerleşim yeri kodu (Topografi)	√	Primer yerleşim yeri metni	√	Meslek	
Morfoloji kodu (Histolojik tip)	√	Morfoloji metni	√	Lateralite	√
Davranış	√	İlk tanı yeri	√	İlk tedavi kürü	√
Diferansiyasyon	√	Protokol numarası	√	İlk tedavi kürünün başladığı tarih	√
Tanı sırasında özet evre	√	Gönderen hastane	√	Kansere yönelik cerrahi	√
	√	İzleyen doktor	√	Kemoterapi	√
				Radyoterapi	√
				Hormonal tedavi	√
				İmmunoterapi	√
				Diğer tedaviler	√
				Son izlem/ölüm tarihi	√
				Hayati durum	√

* √ işareti: Veri başlığı toplanmaktadır

Histoloji ve topografi verileri için Dünya Sağlık Örgütü tarafından yayınlanmakta olan Uluslararası Hastalık Sınıflandırması Onkoloji (ICD-O) kitabının üçüncü baskısında yer alan kodlar kullanılmaktadır.

Çoğul primer, bir kişide birden fazla organında birbirinden bağımsız (metastaz ve yayılım olmayan) kanserlerin görülmesi ve/veya bir kişide aynı organda birbirinden farklı ve bağımsız (rekürrens, nüks vb olmayan) histolojik kanser tipinin görülmesine denilmektedir. Kanser kayıtçılığında en önemli karar süreçlerinden birisi olan bu durumlarda ülkemiz kanser kayıt merkezleri IARC/WENCR/MECC kurallarını uygulamaktadır. Bu kurallar “Kanser Kayıtçılığında Standartlar El Kitabı” nda açıklanmaktadır.

Toplanmış olan veriler Can-Reg 4 programına girilmektedir. Can-Reg 4 Uluslararası Kanser Ajansı tarafından kanser kayıt merkezleri için özel olarak geliştirilmiş bir bilgisayar programıdır. Kaba ve yaşa standart insidans hızları bu program üzerinden hesaplanmaktadır.

Toplanmakta olan veriler birleştirilerek her bir kanser türü için Türkiye insidans hızları hesaplanmaktadır. İnsidans, sağlıklı olan kişilerin belli bir zaman birimi içinde (kanser olguları için genellikle bir yıl) belirli bir hastalığa yakalanma olasılığıdır. Yani, risk altındaki toplumda bir yıl içinde gelişen yeni kanser vakaları sayısıdır (Tablo 4) (10).

İnsidans hızı=Belirli bir süre içindeki yeni kanser olgu sayısı/ Belirli bir süre içinde izlenen risk altındaki nüfus* k (100000)

Belirli bir süre içindeki yeni kanser olgu sayısı: Belirli bir yıla ait, belirli bir coğrafik alanda ikamet etmekte olan yeni kanser tanısı almış vakaların toplam sayısıdır.

Belirli bir süre içinde izlenen risk altındaki nüfus: Belirli bir yıla ait, belirli bir coğrafik alanda yer alan, kanser geliştirme olasılığı olan toplam nüfustur.

Kanser sıklığı toplumda yüksek sıklıkta olmadığı için elde edilen rakamların daha rahat ifadesi için 100.000 katsayısı ile çarpılarak konuşulmaktadır. Bu durum çocukluk çağı kanserlerinde farklılık göstermektedir. Çocukluk çağı kanserleri yetişkin kanserlerinden de daha az görüldüğü için katsayısı 1.000.000 olarak kullanılmaktadır (10).

VERİ KALİTESİ

Kanser kayıtlarının kalite analizleri için toplamda 3 ana başlıkta değerlendirme yapılmaktadır. Bu başlıklar:

1) Tamlık: Hedef nüfusta ortaya çıkan bütün yeni olguların kayıt merkezinin veri tabanında bulunmasıdır.

2) Geçerlilik: Toplanan verilerin gerçekte olduğu durumu yansıtmasıdır.

3) Zamanındalık: Toplanan verilerin zamanında toplanıp, değerlendirilmesidir.

Bu çalışmada sadece veri tabanı üzerinden yapılabilecek olan kalite kontrollerine yer verilmiştir.

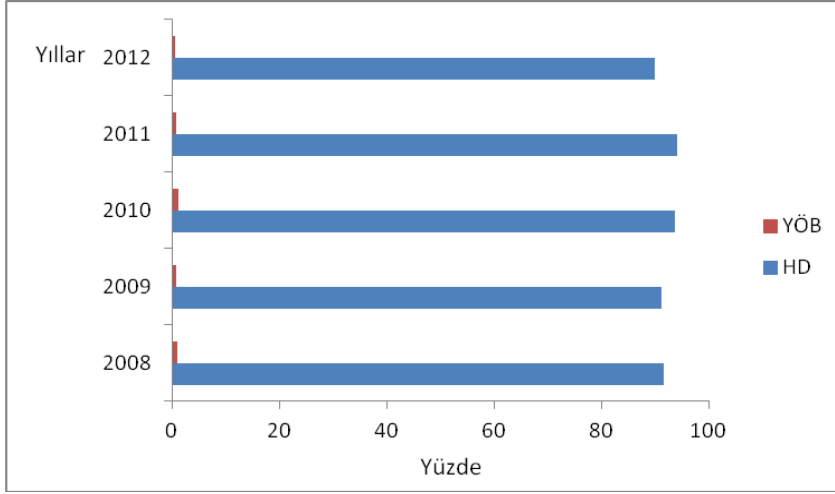
Tamlık Kontrolü

Veri tabanı üzerinden tamlık kontrolü iki şekilde olabilmektedir. Bunlar:

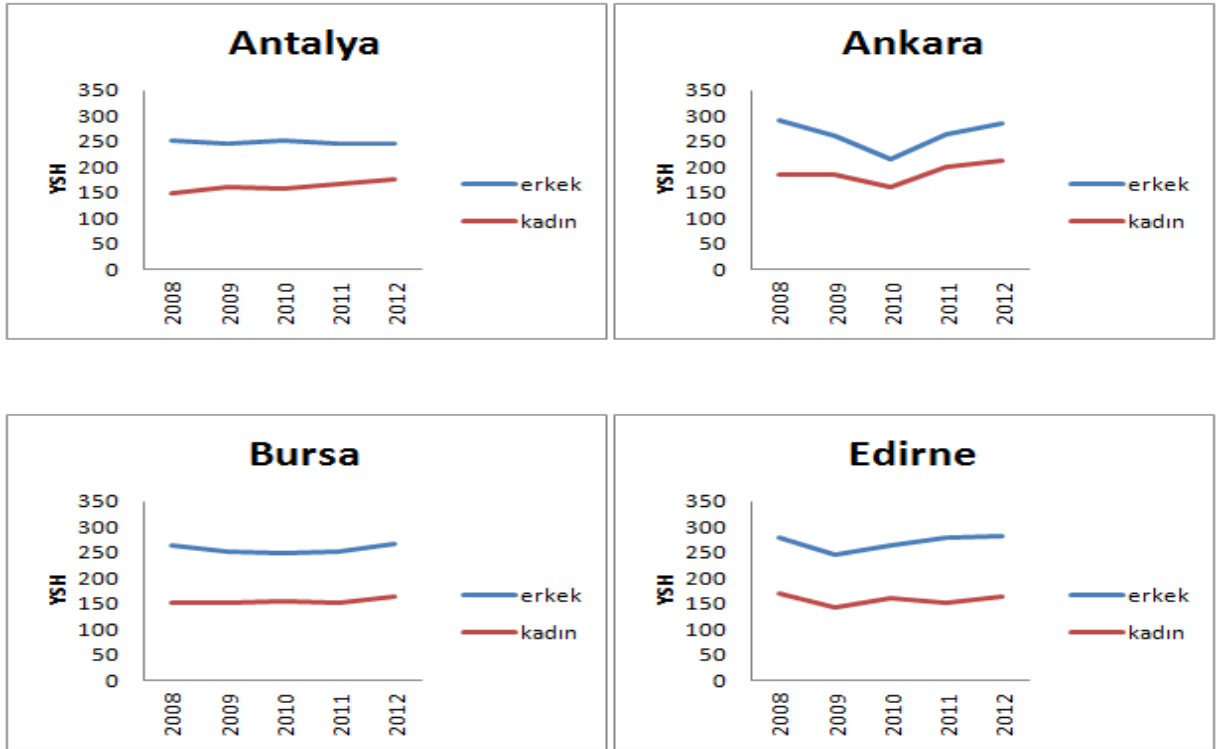
1) Histolojik doğrulaması olan tanı sıklığının belirlenmesi: Histolojik doğrulaması olan tanı sıklığının veri tabanında %100 olması, muhtemelen klinik, laboratuvar ve görüntüleme yöntemleriyle tanı konulmakta olan ve cerrahi müdahale edilmemesi gereken vakaların atlandığını göstermektedir. Bu nedenle istenilen bir durum değildir.

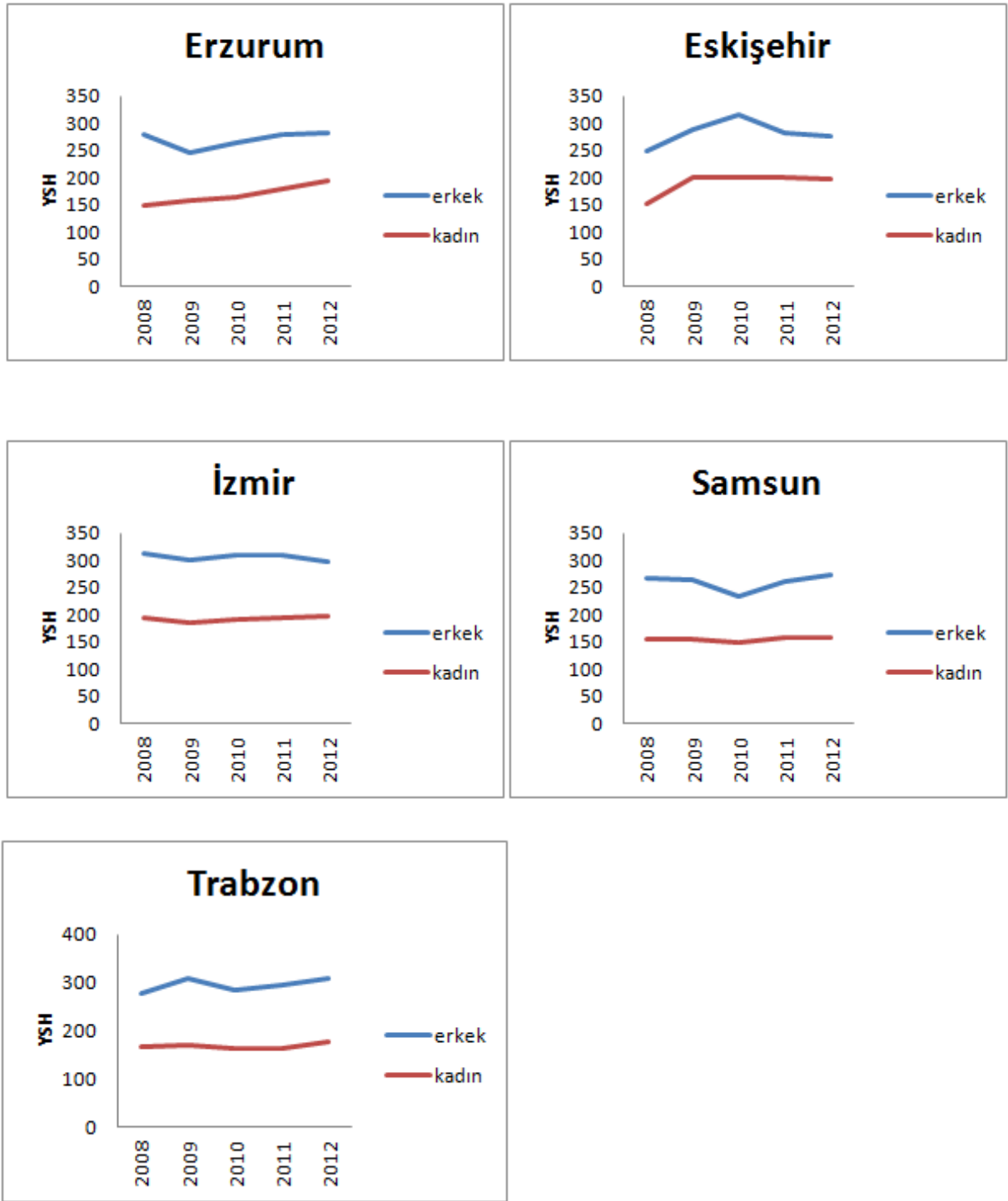
2) İnsidans hızlarının zaman içindeki değişimlerinin değerlendirilmesi: Kanser insidans hızlarında olağanüstü bir müdahale (tarama programına başlanması, kayıt altına alma durumunda değişiklik vb) olmadığı sürece ani artış ve azalmalar beklenmemektedir. Ancak özellikle kanser kayıtçılığına yeni başlayan merkezlerde insidans hızlarının toplum dinamiklerini yakalaması zaman almaktadır. Bu nedenle kanser kayıt merkezlerinde sağlıklı kanser kayıtçılık için süreklilik önem arz etmektedir (Şekil 5).

Kanser veri tabanında tamlık kontrolü için histolojik doğrulaması olan ve yalnızca ölüm bildirimi olan vakaların yüzde dağılımlarına dair grafik Şekil 4’de verilmiştir. Zaman içinde yalnızca ölümle yapılan bildirimlerin azaldığını, histolojik doğrulaması olan bildirimlerin benzer bir dağılım gösterdiği görülmektedir. Histolojik doğrulama ve yalnız ölüm bildirimi incelendiğinde histolojik doğrulama sıklığının %90’ların üzerinde ve yalnız ölüm bildiriminin %0,5-1 arasında olduğu görülmektedir (Tablo 6). Her bir topografi için 2008-2012 serisinde tanı yöntemi dağılımı Tablo 7’de verilmiştir. Histolojik doğrulamanın bu seri içinde en sık tiroid kanserleri ve immunoproliferatif hastalıklarda yapıldığı, klinik tanı ya da görüntüleme yöntemiyle en sık karaciğer, pankreas ve diğer endokrin bez kanserlerine tanı koyulduğu görülmektedir.

Şekil 4. Histolojik Doğrulaması (HD) ve Yalnız Ölüm Bildirimi (YÖB) Olan Vakaların Tüm Kanser Vakaları İçindeki Yüzde Dağılımı

Şekil 5. Kanser Kayıt Merkezlerinin Cinsiyete Göre İnsidans Hızlarının Yıllara Göre Değişimi

Tablo 6. Yıllar İçinde ICD-10 Kodlarına Göre Histolojik Doğrulaması (HD) ve Yalnız Ölüm Bildirimi (YÖB) Olan Vakaların Yüzde Dağılımı

Topografi	2012*			2011*			2010*			2009*			2008*		
	S	HD %	YÖB %	S	HD %	YÖB %	S	HD %	YÖB %	S	HD %	YÖB %	S	HD %	YÖB %
Tüm Topograflar	85861	90,0	0,6	44539	94,2	0,9	40525	93,8	1,3	40001	91,2	0,8	39146	91,7	1,1
Ağız, Farinks	1497	89,2	0,2	802	98,8	0,1	761	97,8	0,0	830	94,5	0,1	779	94,5	0,8
Sindirim Organları	16183	87,6	1,1	8395	90,9	1,7	7673	91,0	2,2	7523	88,0	1,4	7385	87,3	1,8
Solunum Organları	14092	85,3	1,4	7567	89,5	2,0	7141	88,9	2,8	7328	88,0	1,2	7352	87,9	1,9
Kemik	403	85,1	0,5	163	94,5	0,6	160	91,3	3,8	170	86,5	1,8	172	89,5	0,6
Deri Melanomu	620	92,6	0,0	330	99,1	0,0	305	98,7	0,3	353	96,9	0,0	295	97,6	0,7
Diğer Deri	8458	97,9	0,0	4550	99,5	0,0	4306	99,5	0,1	3666	98,6	0,1	3801	98,6	0,1
Mezotelyoma	301	99,3	0,0	177	97,2	0,0	145	98,6	0,7	172	94,2	0,6	229	95,1	0,4
Kaposi Sarkomu	182	93,4	0,0	103	98,1	0,0	86	98,8	0,0	78	96,1	0,0	96	97,9	0,0
Konnektif,yumuşak dokular	755	85,3	0,1	333	98,8	0,0	329	99,1	0,3	345	94,0	0,0	332	96,9	0,3
Meme	9640	91,4	0,1	4695	97,9	0,3	3984	97,0	0,5	4053	92,5	0,2	3942	94,8	0,4
Kadın Genital Organları	4666	92,5	0,2	2453	96,7	0,6	2152	96,9	0,7	2103	94,0	0,6	1945	94,4	0,6
Erkek Genital Organları	7238	89,3	0,6	3720	96,1	0,9	3256	95,8	1,1	3270	94,0	0,7	3295	93,6	0,8
Üriner Organlar	6529	90,8	0,3	3327	95,7	0,4	3029	96,1	0,6	3032	93,1	0,4	2853	95,0	0,3
Göz	125	84,8	0,0	81	96,3	0,0	77	88,3	0,0	63	66,7	0,0	84	84,5	1,2
Beyin,Sinir Sistemi	1979	79,4	0,9	940	84,7	0,6	928	83,7	1,8	939	79,8	1,0	920	82,8	1,0
Tiroid	5221	98,1	0,1	2618	99,4	0,0	2281	99,2	0,0	2241	97,5	0,0	1898	98,4	0,0
Diğer Endokrin Bezleri	214	73,4	0,0	87	88,5	0,0	78	87,2	0,0	71	80,2	0,0	86	83,7	0,0
Lenfoid ve Hematopoetik Dokular	6196	96,8	0,0	3129	98,7	0,2	2972	98,2	0,6	2853	95,8	0,1	2765	96,9	0,5
Diğer&Tanımlanmamış	1562	64,4	2,6	1069	72,5	2,4	862	69,7	3,0	911	62,1	3,2	917	64,7	5,3

S: Olgu Sayısı HD: Histolojik doğrulama YÖB: Yalnız ölüm bildirimi * Kalan yüzde klinik olarak tanı almış veya bilinmeyen olan olgular içindir.

Tablo 7. Topografilere Göre Tanı Yöntemlerinin Dağılımı* (2008-2012)

ICD-10	Topografi	S	HD Var	Klinik/Görüntüleme Tanı	YÖB
C00-96	Tüm Topografiler	250072	91,8	3,9	0,9
C00-14	Ağız, Farinks	4669	94,1	2,0	0,2
C00	Dudak	938	97,9	1,0	0,1
C01-02	Dil	734	94,8	1,2	0,4
C03-06	Ağız	662	93,7	1,5	0,2
C07-08	Tükrük Bezleri	610	93,0	2,5	0,0
C09	Tonsil	181	95,0	1,1	0,0
C10	Diğer Orofarinks	68	86,8	4,4	0,0
C11	Nasofarinks	1138	91,8	2,8	0,3
C12-13	Hipofarinks	289	94,1	3,5	0,7
C14	Farinks, tanımlanmamış	49	87,8	6,1	2,0
C15-26	Sindirim Organları	47159	88,8	5,7	1,6
C15	Özofagus	2114	92,0	4,2	0,5
C16	Mide	13615	92,7	2,9	1,4
C17	İnce Barsak	556	94,4	2,5	0,4
C18	Kolon	12331	92,1	2,3	1,2
C19-20	Rektum	7935	95,3	1,7	0,3
C21	Anüs	267	97,0	0,7	0,4
C22	Karaciğer	3213	66,7	22,1	4,5
C23-24	Safrakesesi	1870	86,8	8,7	1,4
C25	Pankreas	5020	72,7	17,1	3,8
C26	Diğer Sindirim Organları	238	79,0	6,7	2,9
C30-34,C37-C38	Solumun Organları	43480	87,5	6,9	1,8
C30-31	Burun, sinüsler	406	94,1	3,0	0,2
C32	Larinks	4585	94,7	1,8	0,8
C33-34	Trakea,Bronş,Akciğer	37802	86,5	7,7	2,0
C37-38	Diğer Torasik organlar	687	91,6	4,2	0,3
C40-41	Kemik	1068	88,4	4,6	1,2
C43	Deri Melanomu	1903	96,3	1,0	0,2
C44	Diğer Deri	24781	98,7	0,7	0,1
C45	Mezotelyoma	1024	97,1	1,7	0,3
C46	Kaposi Sarkomu	545	96,3	0,6	0,0
C47;49	Konnektif,yumuşak dokular	2094	92,9	2,2	0,1
C50	Meme	26314	94,1	1,3	0,3
C51-58	Kadın Genital Organları	13319	94,5	1,9	0,5
C51	Vulva	289	95,8	0,7	0,0
C52	Vajina	107	97,2	0,0	0,0
C53	Uterus Serviksi	2636	94,5	1,3	0,4
C54	Uterus Korpusu	5625	97,8	0,5	0,1
C55	Uterus, tanımlanmamış	297	83,2	5,4	4,7
C56	Over	4170	91,1	3,9	0,7
C57	Diğer Kadın Genital Org.	180	85,6	7,2	1,1
C58	Plasenta	15	100,0	0,0	0,0
C60-63	Erkek Genital Organları	20779	92,9	1,6	0,8
C60	Penis	23	82,6	4,3	0,0
C61	Prostat	18592	92,7	1,6	0,9
C62	Testis	2127	94,9	1,4	0,1
C63	Diğer erkek genital org.	37	94,6	0,0	0,0
C64-68	Üriner Organlar	18770	93,5	3,0	0,4
C64	Böbrek	5320	91,7	4,6	0,5
C65	Renal Pelvis	222	90,1	2,7	0,5
C66	Üreter	132	91,7	2,3	0,0
C67	Mesane	12995	94,4	2,3	0,3
C68	Diğer Üriner organlar	101	85,1	0,0	0,0
C69	Göz	430	84,9	8,6	0,2
C70-72	Beyin,Sinir Sistemi	5706	81,6	12,5	1,0
C73	Tiroid	14259	98,5	0,4	0,0
C74-75	Diğer Endokrin Bezleri	536	80,4	11,9	0,0
C74	Adrenal bez	357	86,0	7,6	0,0
C75	Diğer Endokrin	179	69,3	20,7	0,0
C81-85,88,90-96	Lenfoid ve Hematopoetik Dokular	17915	97,2	0,8	0,2
C81	Hodgkin hastalığı	1929	98,6	0,4	0,1
C82-85,96	Non-Hodgkin lenfoma	6975	97,7	1,0	0,2
C88	İmmunoproliferatif has.	36	94,4	0,0	0,0
C90	Multiple Myelom	2732	92,9	1,6	0,2
C91	Lenfoid Lösemi	3067	98,7	0,3	0,1
C92-94	Myeloid Lösemi	2833	98,9	0,2	0,1
C95	Lösemi, tanımlanmamış	343	86,6	1,5	4,1
C39,C48,C76,C77,C80	Diğer&Tanımlanmamış	5321	66,6	23,3	3,2

S: Olgu Sayısı HD: Histolojik doğrulama YÖB: Yalnız ölüm bildirimi

*Kalan yüzde tanı yöntemi bilinmeyen olgular içindir.

Geçerlilik

Toplanan verilerin gerçekte olduğu durumu yansıtmadır. Veri tabanı üzerinden geçerlilik kontrolü ancak iki şekilde yapılabilmektedir:

- 1) Eksik bilgi sıklığının belirlenmesi
- 2) Tanı yöntemlerinin değerlendirilmesi

Bu yöntemlerden “tanı yöntemlerinin değerlendirilmesi” histolojik doğrulaması olan tanı sıklığı ile geçerlilik arasında doğrusal bir ilişki mevcuttur. Tanı yöntemlerinin incelenmesi şekil 4, tablo 6 ve 7’de detaylı olarak yapılmıştır.

Eksik bilgi sıklığının belirlenmesinde “Kanser Kayıtlılığında Standartlar El Kitabı” içinde yer alan gerekli ve zorunlu olan başlıklar ele alınmıştır (Tablo 8).

Tablo 8. 2012 Yılı “Türkiye Birleşik 2012 Veri Tabanı”nın Bazı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi

VERİ BAŞLIKLARI	BİLİNMEYEN	*
Tanı yöntemi	5110	6,0
Topografi (76.- ve 80.-)	1555	1,8
Histoloji (8000.-)**	1028	1,4
Lateralite	9774	11,4
Differansiyasyon**	38210	53,7
Özet evre	37339	43,5

*Toplam veri tabanı içindeki yüzdesidir. ** Sadece tanı yöntemi 01.02

Tablo 8 incelendiğinde özellikle kanserlerin differansiyasyon ve özet evrelerinin belirlenmesinde kanser kayıt elemanlarının problem yaşadıkları görülmektedir.

Zamanındalık

Toplanan verilerin zamanında toplanıp, değerlendirilmesidir. Bunun için önerilmekte olan ilk 12 ayda ilgili yıla ait olguların 90'ının, ilk 24 ayda ise 95'inin kayıt altına alınmasıdır (9). "Türkiye Birleşik 2012 Veri Tabanı" zamanındalık açısından incelendiğinde veri tabanında yer alan olguların 58,4'ünün ilk 12 ayda, 92,4'ünün ise ilk 24 ayda kayıt altına alınmış olduğu saptanmıştır. (Tablo 9).

Tablo 9. Zamanındalık Açısından "Türkiye Birleşik 2012 Veri Tabanı" İncelenmesi*

ICD-10	Topografi	Toplam	İlk 12 Ay		İlk 24 Ay	
			Olgu Sayısı		Olgu Sayısı	
C00-96	Tüm Topografiler	83622	48862	58,4	77265	92,4
C00-14	Ağız, Farinks	1468	878	59,8	1377	93,8
C15-26	Sindirim Organları	15676	9516	60,7	14526	92,7
C30-34,C37-C38	Solunum Organları	13677	7800	57,0	12665	92,6
C40-41	Kemik	374	182	48,7	325	86,9
C43	Deri Melanomu	598	331	55,4	549	91,8
C44	Diğer Deri	8411	4936	58,7	7762	92,3
C45	Mezotelyoma	292	155	53,1	275	94,2
C46	Kaposi Sarkomu	178	97	54,5	163	91,6
C47;49	Konnektif,yumuşak dokular	720	415	57,6	673	93,5
C50	Meme	9355	5507	58,9	8760	93,6
C51-58	Kadın Genital Organları	4555	2783	61,1	4285	94,1
C60-63	Erkek Genital Organları	7061	3961	56,1	6502	92,1
C64-68	Üriner Organlar	6371	3647	57,2	5878	92,3
C69	Göz	122	56	45,9	106	86,9
C70-72	Beyin,Sinir Sistemi	1880	1043	55,5	1656	88,1
C73	Tiroid	5127	3343	65,2	4719	92,0
C74-75	Diğer Endokrin Bezleri	208	116	55,8	185	88,9
C81-85, 88, 90-96	Lenfoid ve Hematopoetik Dokular	6023	3239	53,8	5492	91,2
C39,C48,C76,C77,C80	Diğer&Tanımlanmamış	1526	857	56,2	1367	89,6

* Kayıt tarihi veya tanı tarihi eksik olgular analiz dışı tutulmuştur.

2012 YILI VERİLERİ

Tablo 10. Cinsiyete Göre Yaşa Standardize Edilmiş Hız Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

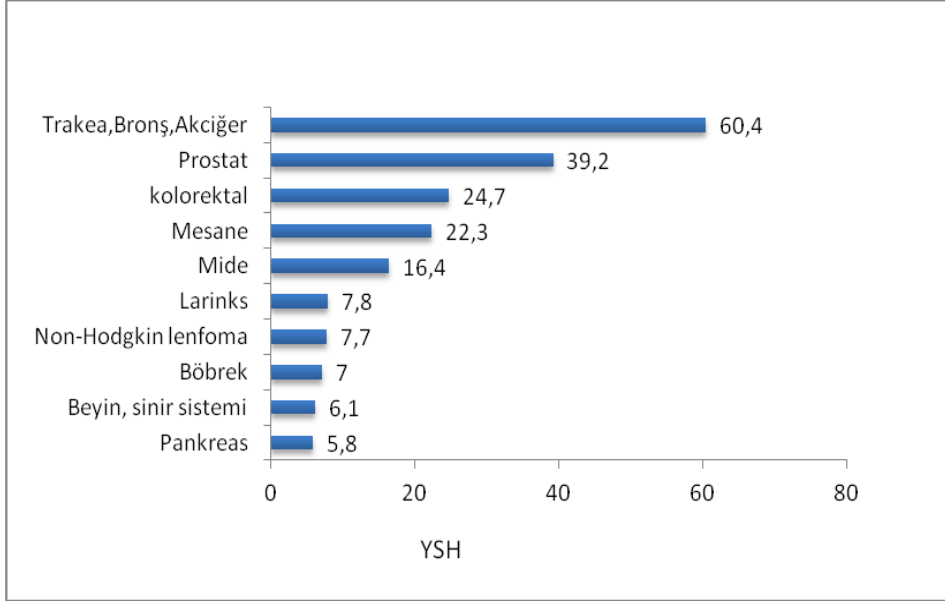
ERKEK			KADIN		
ICD-10	Topografi	YSH	ICD-10	Topografi	YSH
C00-96	Tüm Topografiler	277,7	C00-96	Tüm Topografiler	188,2
C00-14	Ağız, Farinks	5,3	C00-14	Ağız, Farinks	2,7
C00	Dudak	1,1	C00	Dudak	0,3
C01-C02	Dil	0,7	C01-C02	Dil	0,6
C03-C06	Ağız	0,7	C03-C06	Ağız	0,5
C07-C08	Tükrük Bezleri	0,6	C07-C08	Tükrük Bezleri	0,5
C09	Tonsil	0,2	C09	Tonsil	0,1
C10	Diğer Orofarinks	0,1	C10	Diğer Orofarinks	0,0
C11	Nasofarinks	1,5	C11	Nasofarinks	0,5
C12-C13	Hipofarinks	0,3	C12-C13	Hipofarinks	0,2
C14	Farinks, tanımlanmamış	0,1	C14	Farinks, tanımlanmamış	0,0
C15-26	Sindirim Organları	56,0	C15-26	Sindirim Organları	31,9
C15	Özofagus	2,2	C15	Özofagus	1,4
C16	Mide	16,4	C16	Mide	7,8
C17	İnce Barsak	0,6	C17	İnce Barsak	0,4
C18	Kolon	15,0	C18	Kolon	9,7
C19-C20	Rektum	9,7	C19-C20	Rektum	5,5
C21	Anüs	0,3	C21	Anüs	0,2
C22	Karaciğer	4,3	C22	Karaciğer	1,7
C23-C24	Safrakesesi vb.	1,7	C23-C24	Safrakesesi vb.	1,5
C25	Pankreas	5,8	C25	Pankreas	3,5
C26	Diğer Sindirim Organları	0,2	C26	Diğer Sindirim Organları	0,2
C30-34,C37-C38	Solunum Organları	69,5	C30-34,C37-C38	Solunum Organları	10,6
C30-C31	Burun, sinüsler vb.	0,5	C30-C31	Burun, sinüsler vb.	0,2
C32	Larinks	7,8	C32	Larinks	0,5
C33-C34	Trakea,Bronş,Akciğer	60,4	C33-C34	Trakea,Bronş,Akciğer	9,3
C37-C38	Diğer Torasik organlar	0,8	C37-C38	Diğer Torasik organlar	0,6
C40-C41	Kemik	1,3	C40-C41	Kemik	1,0
C43	Deri Melanomu	1,8	C43	Deri Melanomu	1,5
C44	Diğer Deri	27,4	C44	Diğer Deri	17,6
C45	Mezoteliyoma	1,1	C45	Mezoteliyoma	0,6
C46	Kaposi sarkomu	0,7	C46	Kaposi sarkomu	0,3
C47;C49	Konnektif,Yumuşak doku	2,3	C47;C49	Konnektif,Yumuşak doku	1,8
C50	Meme	0,9	C50	Meme	46,8
C60-63	Erkek Genital Organları	43,2	C51-58	Kadın Genital Organları	23,6
C60	Penis	0,1	C51	Vulva	0,5
C61	Prostat	39,2	C52	Vajina	0,2
C62	Testis	3,8	C53	Uterus Serviksi	4,5
C63	Diğer erkek genital	0,1	C54	Uterus Korusu	10,1
			C55	Uterus unspec,	0,6
			C56	Over	7,3
			C57	Diğer Kadın Genital	0,4
			C58	Plasenta	0,0
C64-68	Üriner Organlar	29,9	C64-68	Üriner Organlar	7,0
C64	Böbrek	7,0	C64	Böbrek	3,6
C65	Renal Pelvis	0,3	C65	Renal Pelvis	0,1
C66	Üreter	0,2	C66	Üreter	0,1
C67	Mesane	22,3	C67	Mesane	3,1
C68	Diğer Üriner organlar	0,1	C68	Diğer Üriner organlar	0,1
C69	Göz	0,4	C69	Göz	0,4
C70-C72	Beyin, sinir sistemi	6,1	C70-C72	Beyin, sinir sistemi	4,7
C73	Tiroid	5,4	C73	Tiroid	20,3
C74-75	Diğer Endokrin Bezleri	0,7	C74-75	Diğer Endokrin Bezleri	0,7
C74	Adrenal bez	0,5	C74	Adrenal bez	0,4
C75	Diğer Endokrin	0,2	C75	Diğer Endokrin	0,3
C81-85,88,90-96	Lenfoid ve Hematopoetik Dokular	20,4	C81-85,88,90-96	Lenfoid ve Hematopoetik Dokular	13,5
C81	Hodgkin hastalığı	2,2	C81	Hodgkin hastalığı	1,5
C82-C85;C96	Non-Hodgkin lenfoma	7,7	C82-C85;C96	Non-Hodgkin lenfoma	5,2
C88	İmmunoproliferatif has.	0,1	C88	İmmunoproliferatif has,	0,0
C90	Multiple Myelom	3,1	C90	Multiple Myelom	2,2
C91	Lenfoid Lösemi	4,0	C91	Lenfoid Lösemi	2,3
C92-C94	Myeloid Lösemi	2,9	C92-C94	Myeloid Lösemi	2,1
C95	Lösemi, tanımlanmamış	0,4	C95	Lösemi, tanımlanmamış	0,2
C39,C48,C76,C77,C80	Diğer&Tanımlanmamış	5,2	C39,C48,C76,C77,C80	Diğer&Tanımlanmamış	3,2

Tablo 11. Erkeklerde Yaşa Özel Hızların Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012) (100.000 Kişide)

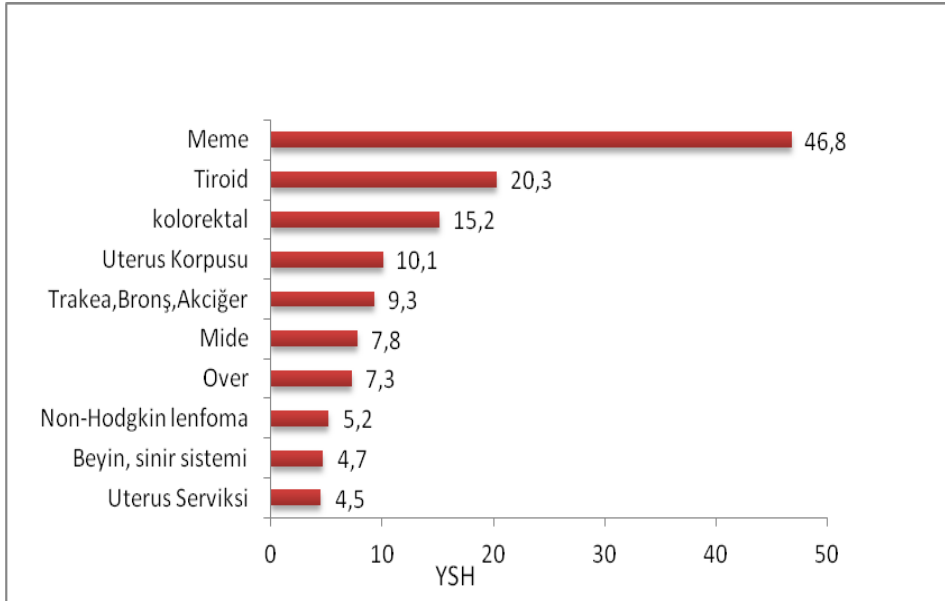
ICD-10	Topografi	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	Kaba Hız	YSH
All	Tüm Topografiler	21	14	15	20	27	39	48	75	124	248	430	791	1197	1704	2043	2289	2108	1863	266,8	277,7
C00-14	Ağız, Farinks	0,3	0,5	0,4	0,7	1	1,1	1,6	3	4,4	9	11,3	18,8	19,1	26,5	24,9	25,4	32,6	27	5,3	5,3
C00	Dudak	0	0,1	0	0	0	0,1	0,2	0,3	0,6	1,6	2,1	4,2	4,4	5,1	7,5	8,9	10,9	5,4	1,1	1,1
C01-02	Dil	0,1	0,1	0	0	0	0,3	0,1	0,2	0,4	1,3	1,7	3,1	2	4,1	3,1	2	4,2	5,4	0,7	0,7
C03-06	Ağız	0,2	0,1	0,1	0	0,1	0,1	0,2	0,6	0,5	0,6	1	3,3	2,6	3,9	3,1	4,5	5	1,8	0,7	0,7
C07-08	Tükrük Bezleri	0	0,1	0,1	0	0,1	0,2	0,2	0,5	0,3	0,7	1,6	1,4	1,6	2,9	4,4	4	5,9	9	0,6	0,6
C09	Tonsil	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0	0,2	0,4	0,6	0,8	0,7	1,5	1,7	2	0,8	1,8	0,2	0,2
C10	Diğer Orofarinks	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,2	0,5	0,8	0,5	0,3	1	1,7	0	0,1	0,1
C11	Nasofarinks	0	0,1	0,2	0,7	0,8	0,2	0,8	1,3	2,4	3,9	3,5	4,1	5,2	5,6	3,4	1,5	0,8	1,8	1,5	1,5
C12-13	Hipofarinks	0	0	0	0	0	0,1	0	0,1	0	0,4	0,5	0,7	1,5	2,7	1,4	1	2,5	1,8	0,3	0,3
C14	Farinks, tanımlanmamış	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,7	0,3	0,2	0	0,5	0,8	0	0,1	0,1
C15-26	Sindirim Organları	0,6	0,2	0,4	0,7	2,1	4,2	6,7	15,8	28,5	52,7	89,9	162,4	262,2	351,7	410,8	463,4	452,8	370	53,8	56
C15	Ozofagus	0	0	0	0,1	0	0,1	0,3	0,2	1,2	1,6	4,3	6	7,7	16	17,8	18,3	17,6	16,2	2,1	2,2
C16	Mide	0	0	0,1	0,1	0,4	0,8	1,7	5,1	9,2	16,1	27,9	45,8	77,9	101,9	115,5	137,3	140,3	115,5	15,8	16,4
C17	İnce Barsak	0	0	0	0	0,1	0,1	0,4	0,2	0,8	0,6	1,2	1,1	3,6	3,4	4,8	2,5	4,2	0	0,6	0,6
C18	Kolon	0	0	0,1	0,3	0,9	1,6	1,9	4,8	7,7	13,9	21,5	41,9	67,7	95,5	111,4	125,4	136,1	106,5	14,4	15
C19-20	Rektum	0,1	0	0,1	0,1	0,4	0,9	1,5	3,1	4,1	9,3	15,5	29,9	48,2	57,2	73,5	75,3	68,9	52,4	9,3	9,7
C21	Antis	0	0	0	0	0	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,8	0,2	1	1,7	1	2	4,2	3,6	0,3	0,3
C22	Karaciğer	0,4	0,2	0,1	0,1	0,3	0,3	0,2	0,7	1,5	4,4	7,4	14,6	22,8	25	30,1	32,2	22,7	23,5	4,1	4,3
C23-24	Safrakesesi vb,	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,3	0,8	1,3	2,2	4,7	7,7	12,9	12,3	15,9	16,8	16,2	1,6	1,7
C25	Pankreas	0,1	0	0	0	0	0,2	0,4	1,3	3	5,3	9,1	18,2	25,6	38,1	44,4	54,5	42	36,1	5,6	5,8
C26	Diğer Sindirim Organları	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,1	0	0,3	0,1	0,6	0,7	1,2	2,1	2,0	1,7	3,6	0,2	0,2
C30-34,C37-C38	Solunum Organları	0,1	0,2	0,2	0,4	0,6	1,7	2,7	7,6	19	69,1	142,4	258,8	368,5	453	506,1	481,2	347,7	198,6	66,6	69,5
C30-31	Burun, sinüsler vb,	0,1	0,1	0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,3	0,9	1,2	1,3	2,6	2,2	1,4	2	0,8	3,6	0,5	0,5
C32	Larinks	0	0,1	0	0	0	0,1	0,2	1,4	2,6	9,1	22,1	33,1	44,1	43,9	43,4	39,6	47	5,4	7,7	7,8
C33-34	Trakea,Bronş,Akciğer	0	0	0,1	0,2	0,4	1,3	1,9	5,7	15,6	57,5	117,9	222,2	318,5	401,1	457,9	435,1	292,3	184,2	57,6	60,4
C37-38	Diğer Torasik organlar	0	0	0,1	0,1	0,1	0,5	0,3	0,5	1,6	1,2	2,2	3,3	5,8	3,4	4,5	7,6	5,4	0,8	0,8	0,8
C40-41	Kemik	0,2	1	1,5	2	1,8	1,2	1,1	0,8	1,3	0,7	1,1	0,6	2,3	3,2	1,7	3	2,5	5,4	1,3	1,3
C43	Deri Melanomu	0	0	0	0	0,4	1,1	0,6	1,1	1,8	2,9	3	4,3	5,6	9,2	7,9	11,9	12,6	19,9	1,8	1,8
C44	Diğer Deri	0,1	0,1	0,5	0,6	0,8	1,6	3,3	5,5	11,6	24,8	33,5	60,7	95,4	153,8	229,3	337,5	352,8	424,3	26,2	27,4
C45	Mezotelyoma	0	0,1	0	0	0	0,1	0,1	0,1	0,5	1	1,7	5,3	5,2	5,8	5,8	8,4	3,4	9	1	1,1
C46	Kaposi Sarkomu	0	0	0,1	0	0	0,2	0,1	0,1	0,5	0,6	0,9	0,7	2,8	4,4	4,8	8,4	10,1	16,2	0,7	0,7
C47-49	Konnektif,yumuşak dokular	1,4	0,9	0,6	0,9	1,1	0,8	1,3	1,8	3,1	2,8	3,5	5,5	5,2	6,3	9,2	8,9	11,8	12,6	2,3	2,3
C50	Meme	0	0	0	0	0	0	0,1	0,6	0,6	1,3	1,2	2,7	3,4	4,1	9,2	8,4	5,9	7,2	0,9	0,9
C60-63	Erkek Genital Organları	0,5	0,4	0,6	3,1	7,7	10,3	8,8	8,4	7,7	11	29,3	92,2	175,7	325	419,4	472,8	442,8	373,7	40,4	43,2
C60	Penis	0,1	0,1	0	0	0	0	0,1	0	0,1	0	0,1	0,4	0,2	0	0,7	0	0	0	0,1	0,1
C61	Prostat	0	0	0	0	0,1	0,2	0,1	0,4	1,9	7,1	26,6	90,1	173,7	321,8	416,6	470,8	439,4	373,7	35,8	39,2
C62	Testis	0,4	0,2	0,6	3	7,6	10,1	8,5	7,9	5,6	3,9	2,4	1,6	1,6	3,2	2,1	1	3,4	0	4,4	3,8
C63	Diğer erkek genital	0	0,1	0	0,1	0	0	0,1	0,1	0,1	0	0,2	0,1	0,2	0	0	1	0	0	0,1	0,1
C64-68	Üriner Organlar	1,3	0,3	0,3	0,2	0,7	1,8	3,4	6,7	11,4	24,4	49,4	84,8	133,9	199,6	232	247,8	252	232,9	28,4	29,9
C64	Böbrek	1,3	0,3	0,1	0,1	0,2	0,4	1,9	2,6	6,2	10,8	14,9	20,5	31,8	37,1	39,6	44,1	20,2	21,7	6,8	7
C65	Renal Pelvis	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,5	2,5	3,4	3,1	3,5	0	0	0,3	0,3
C66	Üreter	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0	0,2	0,3	0,7	0,7	2,7	0,7	1	1,7	1,8	0,2	0,2
C67	Mesane	0	0	0,1	0,1	0,5	1,2	1,4	3,9	4,9	13,3	33,8	62,7	98,6	155,2	187,6	198,2	229,3	207,6	21	22,3
C68	Diğer Üriner organlar	0	0	0,1	0	0	0,1	0	0	0,1	0	0,3	0,4	0,3	1,2	1	1	0,8	1,8	0,1	0,1
C69	Göz	0,6	0,1	0,1	0	0	0	0,1	0,2	0,1	0,4	0,6	1	0,5	1	2,1	4	2,5	1,8	0,3	0,4
C70-72	Beyin,Sinir Sistemi	2,7	1,7	1,8	1,6	1,9	3	3,5	3,7	5,6	9,2	10,3	17,1	19,4	24,7	22,2	21,8	12,6	12,6	6,1	6,1
C73	Tiroid	0	0,1	0,3	0,9	1,3	3,3	4,4	7,6	10,3	11,2	12	16,8	18	15,8	11,3	10,9	8,4	3,6	5,9	5,4
C74-75	Diğer Endokrin Bezleri	2,4	0,3	0,2	0,1	0	0,2	0,2	0,5	1	0,6	1,1	0,5	0,8	1,2	1	0,5	0	0	0,6	0,7
C74	Adrenal bez	2,3	0,3	0,1	0	0	0,1	0,1	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,5	1	0	0	0	0,4	0,5
C75	Diğer Endokrin	0,1	0	0,1	0,1	0	0,1	0,1	0,1	0,5	0,1	0,7	0,1	0,5	0,7	0	0,5	0	0	0,2	0,2
C81-85,88,90-96	Lenf ve Hem Dokular	10,7	7,7	7,4	8,2	7,6	7,8	9	10,1	13,7	21,7	29,7	44,2	58,9	85,4	105,9	123,9	105,8	108,2	20,0	20,4
C81	Hodgkin hastalığı	0,5	1	2,1	2,3	2,8	2,5	2,6	1,5	2,5	2,4	3,7	2,9	4,1	3,9	4,1	1	2,5	1,8	2,3	2,2
C82-85,96	Non-Hodgkin lenfoma	0,6	2	1,9	2,5	2,2	2,4	3,5	5,1	5,9	10,7	11,9	18,5	24,9	33,5	46,1	54,5	37	36,1	7,7	7,7
C88	Immunoproliferatif has,	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0	0	0	0,2	0,7	1,4	1,5	0	1,8	0,1	0,1
C90	Multiple Myelom	0	0	0	0,1	0,1	0,1	0,4	0,6	1,3	3,8	6	9,1	14,9	18,4	22,2	22,3	19,3	28,9	3	3,1
C91	Lenfoid Lösemi	7,8	3,8	1,9	2,3	1,2	0,9	0,8	1,5	1,3	1,4	3,3	6,1	7,9	14,6	16,7	19,8	22,7	12,6	3,6	4
C92-94	Myeloid Lösemi	1,2	0,8	1,2	0,9	1,1	1,6	1,7	1,3	2,4	3,4	4	6,6	6,9	11,6	14,4	23,3	17,6	16,2	2,9	2,9
C95	Lösemi, tanımlanmamış	0,6	0,1	0,3	0,1	0,2	0,3	0	0,1	0,2	0	0,8	1	0	2,7	1	1,5	6,7	10,8	0,4	0,4
C39,C48,C76,C77,C80	Diğer&Tanımlanmamış	0,2	0,1	0,5	0,1	0,5	0,7	1,1	1,5	2,6	4,6	9	14	19,5	32,5	37,2	49	40,3	36,1	5	5,2

Tablo 12. Kadınlarda Yaşa Özel Hızların Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012) (100.000 Kişide)

ICD-10	Topografi	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	Kaba Hız	YSH
All	Tüm Topografiler	18	11	13	19	30	51	83	148	232	343	411	540	638	759	912	965	960	855	211,5	188,2
C00-14	Ağız, Farinks	0,4	0,5	0,6	0,7	1,2	1	1,1	1,6	2,9	3,9	4,7	7,5	6,6	10,9	16,7	12,6	17	14,9	3	2,7
C00	Dudak	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0,3	0,4	0,7	0,8	1,5	2,5	2,6	4,5	3,9	0,3	0,3
C01-02	Dil	0,1	0	0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,7	0,9	1	1,8	2,2	2,6	2,5	4,1	3	5,5	0,7	0,6
C03-06	Ağız	0,1	0,1	0,4	0,1	0,2	0,1	0	0,2	0,3	0,8	0,8	1,3	1,1	2,8	3,5	2,6	4	3,9	0,6	0,5
C07-08	Tükürük Bezleri	0	0,2	0,1	0	0,4	0,3	0,2	0,6	0,4	0,7	1,1	1,4	1,1	1,1	3,5	1,8	2,5	0	0,5	0,5
C09	Tonsil	0	0,1	0	0	0	0,1	0	0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,5	0,2	0,8	0,4	0,5	0	0,1	0,1
C10	Diğer Orofarinks	0	0	0	0	0	0	0,1	0	0	0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,7	0	0	0,1	0
C11	Nasofarinks	0,1	0,1	0,1	0,4	0,5	0,3	0,5	0,5	0,8	0,7	0,6	1,3	0,5	1,9	1,9	0,4	1,5	0,8	0,5	0,5
C12-13	Hipofarinks	0	0	0	0,1	0	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,5	0,8	0,2	0,4	1,4	0	1	0,8	0,2	0,2
C14	Farinks, tanımlanmamış	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,1	0	0	0,2	0,3	0	0	0	0	0
C15-26	Sindirim Organları	0,7	0,1	0,2	0,6	1,7	3,8	6,4	13,9	23,3	37,4	58,2	95,6	119,1	179,3	234,9	245	259,5	219,9	36,1	31,9
C15	Özofagus	0	0	0	0	0	0,5	0,2	0,7	1,4	2	3,5	3,3	5,7	5,8	7,9	8,5	6,5	13,4	1,5	1,4
C16	Mide	0,1	0,1	0	0,1	0,3	1,1	2	4,4	6,9	9,8	11,4	20,3	25,9	44,5	61,6	58,8	73,5	60,7	8,9	7,8
C17	İnce Barsak	0	0	0	0	0	0,1	0,3	0,2	0,1	0,2	0,8	0,7	1,8	1,1	2,4	1,9	2,5	0,8	0,4	0,4
C18	Kolon	0	0	0,1	0,4	0,8	0,5	2,1	3,7	6,1	10,9	18,7	30,9	38,8	52	71,5	74,7	78,5	67	11	9,7
C19-20	Rektum	0	0	0,1	0	0,1	0,9	1	2,7	4,9	7	12,7	17,3	19,4	30,8	37,6	39,2	39	30,7	6,3	5,5
C21	Anüs	0	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,3	0,3	0,5	1,2	0,6	0,6	1,6	1,1	1,5	2,4	0,3	0,2
C22	Karaciğer	0,6	0	0	0	0,2	0,3	0,3	0,7	0,9	1,4	2,7	4,4	6,1	10,9	11,7	15,5	13	11	1,9	1,7
C23-24	Safra kesesi vb,	0	0	0	0	0	0	0,2	0,6	0,4	0,9	2	4,8	6,4	10,7	12,5	14,8	9	15,8	1,7	1,5
C25	Pankreas	0	0	0	0,1	0,2	0,1	0,3	0,7	2	4,2	5,9	10,4	14,3	20,5	28,1	29,9	34	18,1	3,9	3,5
C26	Diğer Sindirim Organları	0	0	0	0	0	0,1	0	0,2	0,2	0,1	0,1	1,2	0,8	1,1	0,5	0,7	2	0	0,2	0,2
C30-34,C37-C38	Solunum Organları	0	0,2	0,1	0,2	0,8	1	2	3,7	8,1	14	25	38,3	44,9	57,1	68,2	58,1	50	59,1	11,6	10,6
C30-31	Burun, sinüsler vb,	0	0	0,1	0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,5	0,3	0,8	0,5	0,2	1,6	0,4	0,5	0,8	0,2	0,2
C32	Larinks	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,1	0,8	1,1	1,2	2,5	2	3	1,9	1,5	5,5	0,8	0,6	0,5
C33-34	Trakea,Bronş,Akciğer	0	0	0	0,1	0,6	0,6	1,5	3	6,2	11,4	22,6	33,3	41,8	50,7	62,5	54	40	52	10,2	9,3
C37-38	Diğer Torasik organlar	0	0,2	0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,4	0,9	1	0,9	1,7	0,6	3,2	2,2	2,2	4	5,5	0,6	0,6
C40-41	Kemik	0,3	0,4	1,4	1,4	1,2	0,8	0,6	0,7	0,5	1,1	1,2	0,9	1,4	1,7	1,9	3,3	1,5	2,4	1	1
C43	Deri Melanomu	0	0	0,1	0,2	0,3	1	1,5	0,7	1,3	2,1	2,7	3,2	5	5,3	9,5	8,9	8,5	9,5	1,7	1,5
C44	Diğer Deri	0,3	0,1	0,2	0,9	1	1,3	3,2	6,3	9	17,3	25,4	39,2	58,7	94,1	145,1	175,9	249,7	244,2	20,9	17,6
C45	Mezotelyoma	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,2	0,4	0,9	1,2	2,8	2,5	2,8	3,5	2,6	3	2,4	0,6	0,6
C46	Kaposi Sarkomu	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0,1	0	0,2	0,6	0,1	0,6	1,1	1,1	5,5	6	6,3	0,3	0,3
C47-49	Konne,yumuşak dokular	1,7	0,8	0,9	0,9	1,5	1	1,3	1,6	1,8	2,9	2,4	3,1	4,7	3,6	4,6	5,5	4,5	5,5	1,9	1,8
C50	Meme	0,1	0	0	0,1	1,7	7,6	23,3	51,4	89,5	127,7	128,3	141,3	155,4	153,6	153,3	148,2	118,6	103,2	52,9	46,8
C51-58	Kadın Genital Organları	0,3	0,3	0,8	1,5	2	3,8	6,7	16,1	29,2	47	64,5	85,2	102,3	95,6	88,3	96	74	45	25,9	23,6
C51	Vulva	0,1	0	0	0	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,4	1,1	1,4	3,9	5,7	4,8	6	3,9	0,6	0,5
C52	Vajina	0	0	0	0,1	0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,5	0,8	1,1	1,3	0,8	0,7	0,5	0,8	0,2	0,2
C53	Uterus Serviksi	0	0	0	0,1	0,3	1	2,5	6,3	10	11,7	12,1	14	16,1	12,4	9,8	12,2	16	6,3	5,2	4,5
C54	Uterus Korpusu	0	0	0	0	0,1	0,6	1,4	3,4	8,7	17,3	30,4	42,6	51,5	50,1	36	42,5	26,5	15,8	10,9	10,1
C55	Uterus unspec,	0	0	0	0	0,1	0	0,1	0,3	0,9	1,4	1,6	2	2	1,5	4,6	1,8	1	1,6	0,6	0,6
C56	Over	0,2	0,3	0,7	1,2	1,5	1,7	2,4	5,5	8,5	15,4	18,5	23,5	28,3	25,5	30,3	32,2	23,5	15,8	8	7,3
C57	Diğer Kadın Genital	0	0	0,1	0	0	0	0	0,2	0,6	0,9	1	1,2	1,9	0,9	1,1	1,8	0,5	0,8	0,4	0,4
C58	Plasenta	0	0	0	0	0	0,1	0,1	0	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C64-68	Üriner Organlar	1,9	0,8	0,2	0,2	0,5	1,9	2	2,5	5,6	9	11,5	18,9	26,9	31	46,6	57,3	52	43,3	7,9	7
C64	Böbrek	1,8	0,7	0,1	0,1	0,4	0,8	1,4	1,6	3,7	5,4	7,4	10,4	12,4	15	21,5	18,9	14	11	3,9	3,6
C65	Renal Pelvis	0	0	0	0	0	0,1	0	0,1	0,1	0,1	0,3	0	0,6	0,2	1,6	2,2	2	0,8	0,2	0,1
C66	Üreter	0	0	0	0	0	0	0,1	0	0	0,1	0	0,1	0,5	0,2	0,3	0,7	0	0	0,1	0,1
C67	Mesane	0	0,1	0	0	0,1	0,9	0,5	0,8	1,7	3,2	3,7	8,4	12,9	15,4	22,9	35,1	35	30,7	3,6	3,1
C68	Diğer Üriner organlar	0,1	0	0,1	0,1	0	0,1	0	0	0,1	0,2	0,1	0	0,5	0,2	0,3	0,4	1	0,8	0,1	0,1
C69	Göz	1,2	0	0,1	0,1	0	0,2	0	0,2	0,5	0,5	0,3	0,4	0,5	0,4	1,6	2,2	1	2,4	0,4	0,4
C70-72	Beyin,Sinir Sistemi	2,1	2	2	1,8	1,7	1,9	2,9	4,8	4,2	6,3	8,7	9,7	15,5	16	15,3	15,2	11,5	10,2	4,9	4,7
C73	Tiroid	0,1	0,2	1,5	3,6	9,9	18,9	24	35,6	43,1	52,8	48	52,5	43,6	37,2	25,9	21,8	6	10,2	23,3	20,3
C74-75	Diğer Endokrin Bezleri	1,6	0,3	0	0,2	0,1	0,7	0,5	0,1	1	0,5	1,3	0,8	0,8	1,7	1,3	0,8	0,5	0	0,6	0,7
C74	Adrenal bez	1,6	0,2	0	0,1	0	0,1	0,3	0	0,4	0,2	0,4	0,2	0,6	0,6	0,8	0,4	0	0	0,3	0,4
C75	Diğer Endokrin	0	0,1	0	0,1	0,1	0,6	0,2	0,1	0,6	0,3	0,9	0,6	0,2	1,1	0,5	0,4	0,5	0	0,3	0,3
C81-85,88,90-96	Lenf ve Hem Dokular	6,9	5,1	5	5,7	5,7	5,5	6,2	7	10,2	15,2	21	32,4	38,3	51,8	70,7	72,5	64	49,6	14,6	13,5
C81	Hodgkin hastalığı	0,1	0,6	1,5	2,2	2,2	2,1	1,2	1,2	1,2	1,5	1,5	1,7	2,3	3,2	2,5	1,5	1	1,6	1,5	1,5
C82-85,96	Non-Hodgkin lenfoma	0,7	1,1	0,8	1,4	1,9	1,9	2,6	2,7	4,1	6,4	9,5	13,8	17,7	20,3	33	32,9	27,5	23,6	5,8	5,2
C88	Immunoproliferatif has,	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,2	0,2	0	0,4	0,5	0	0	0
C90	Multiple Myelom	0	0	0	0,1	0	0,1	0,1	0,4	1,2	2,8	4,1	8	9,6	14,8	15,8	16,6	14	10,2	2,5	2,2
C91	Lenfoid Lösemi	4,8	2,7	1,3	1,1	0,6	0,4	0,8	0,3	1,6	1,1	2,3	3,9	4	6,6	6,3	12,6	10,5	5,5	2,2	2,3
C92-94	Myeloid Lösemi	1,2	0,5	1,1	0,8	0,9	0,9	1,4	2,1	2,1	3,1	3,5	4,6	4,5	5,8	10,1	7,8	8,5	7,1	2,3	2,1
C95	Lösemi, tanımlanmamış	0,1	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0	0,3	0,1	0,4	0	0,9	3	0,7	2	1,6	0,3	0,2
C39,C48,C76,C77,C80	Diğer&Tanımlanmamış	0,4	0,2	0,2	0,4	0,6	0,4	1	1	1,8	4,1	5,4	7,9	11,3	15,6	22,7	33,3	32,5	26,8	3,8	3,2

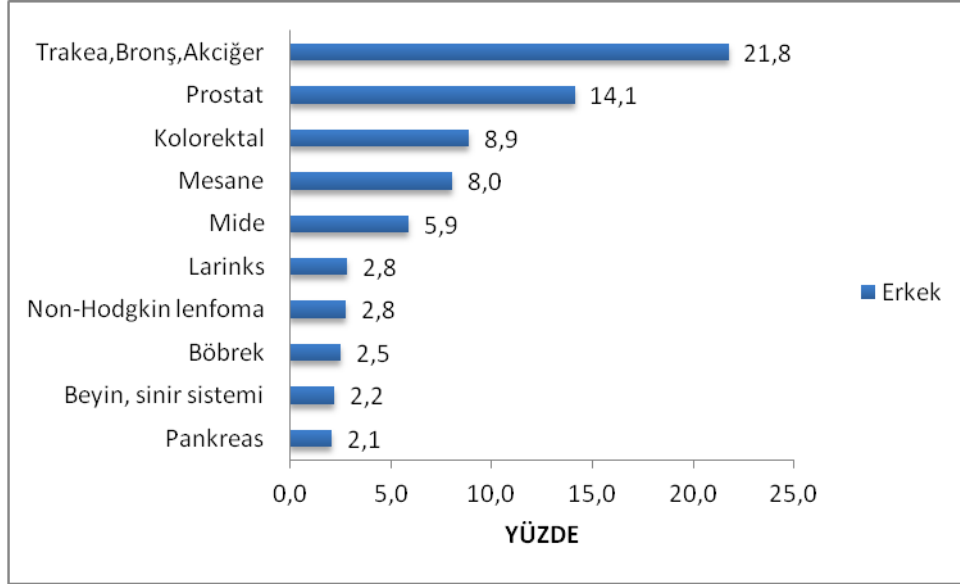

Şekil 6. Erkeklerde En Sık Görülen 10 Kanserin Yaşa Göre Standardize Edilmiş Hızları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

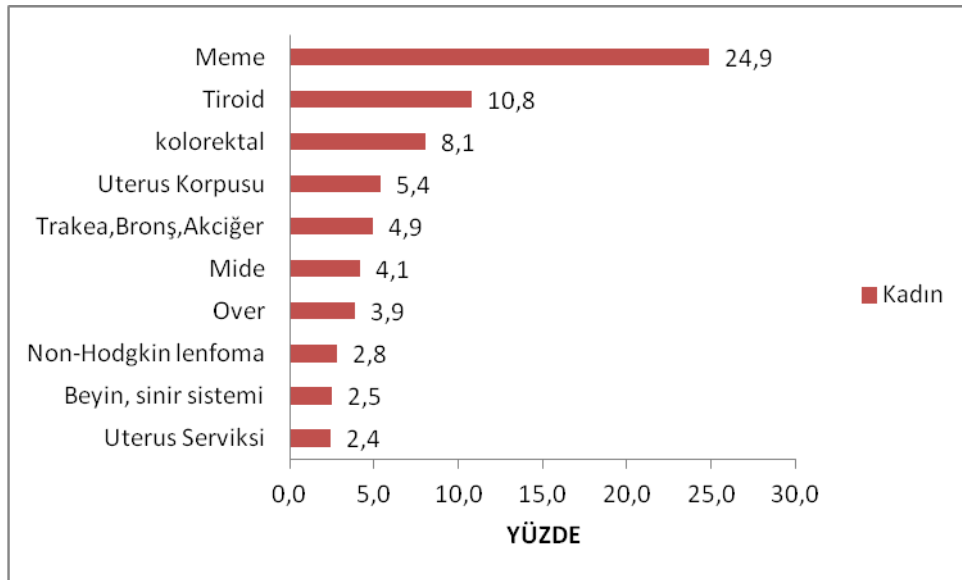

Şekil 7. Kadınlarda En Sık Görülen 10 Kanserin Yaşa Göre Standardize Edilmiş Hızları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

Tüm Yaş Grupları

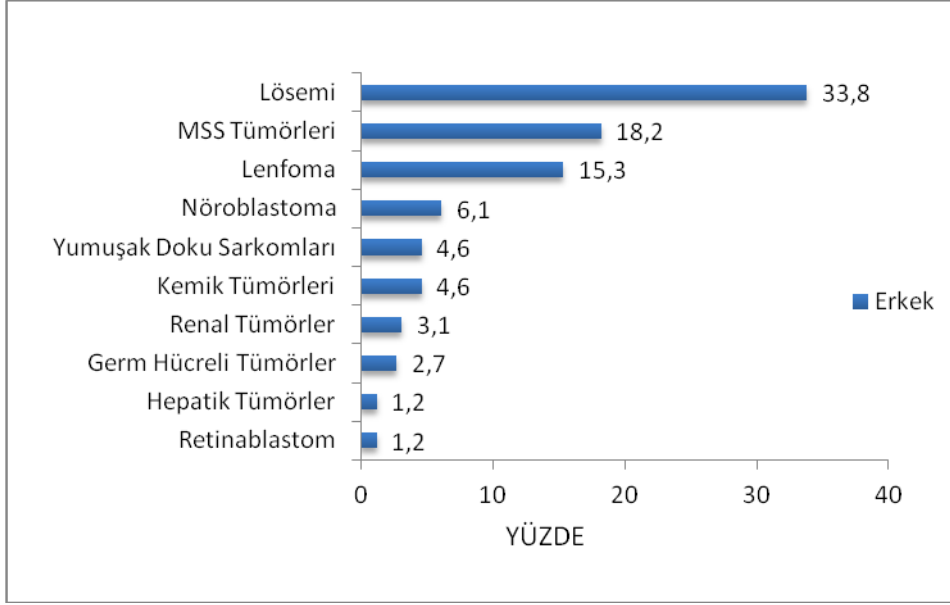

Şekil 8. Tüm Yaş Gruplarındaki Erkeklerde En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

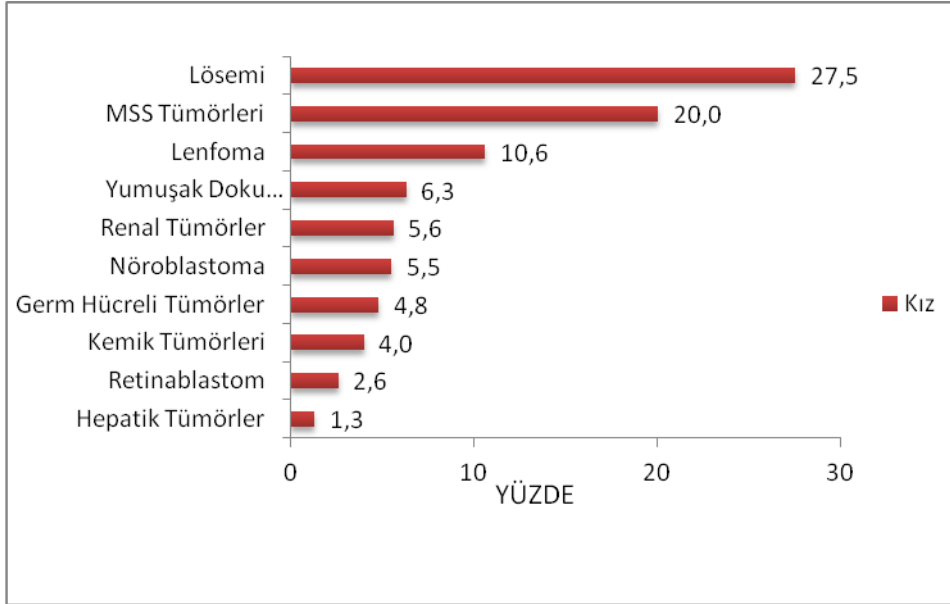

Şekil 9. Tüm Yaş Gruplarındaki Kadınlarda En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

Çocukluk Çağı Kanseri

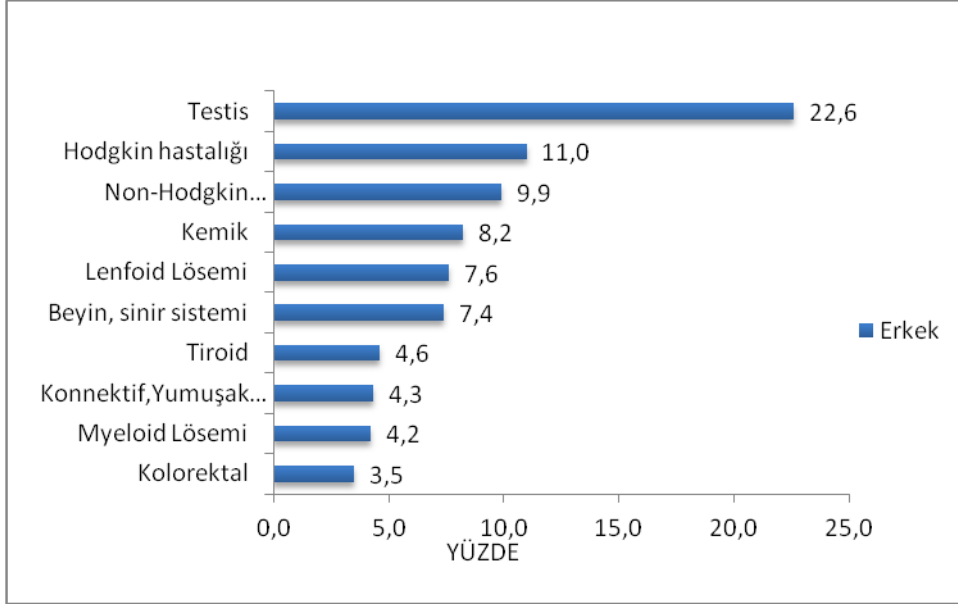

Şekil 10. 0-14 Yaş Gruplarındaki Erkek Çocuklarda En Sık Görülen Bazı Kanseri Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

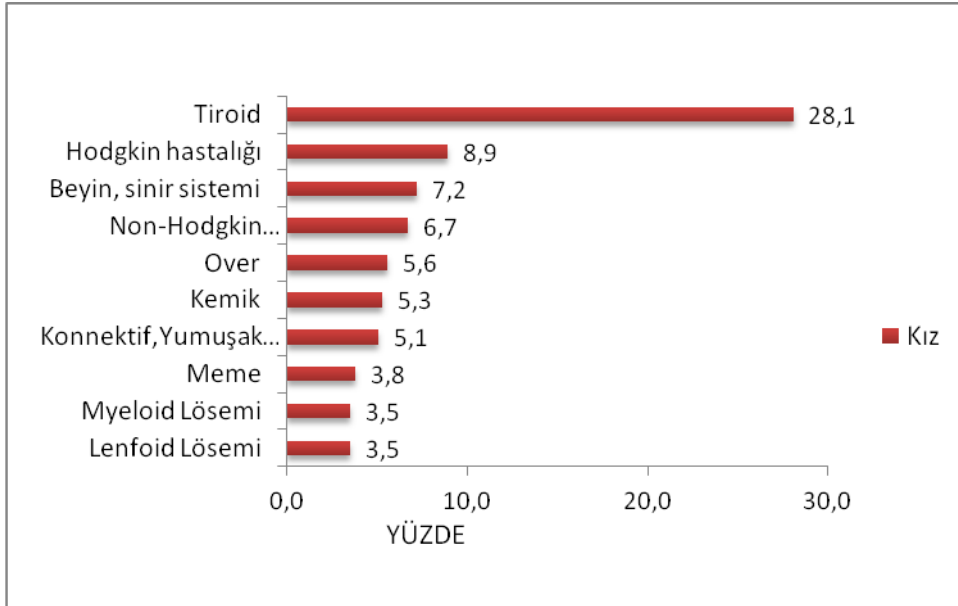

Şekil 11. 0-14 Yaş Gruplarındaki Kız Çocuklarda En Sık Görülen Bazı Kanseri Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

15-24 Yaş Grupları

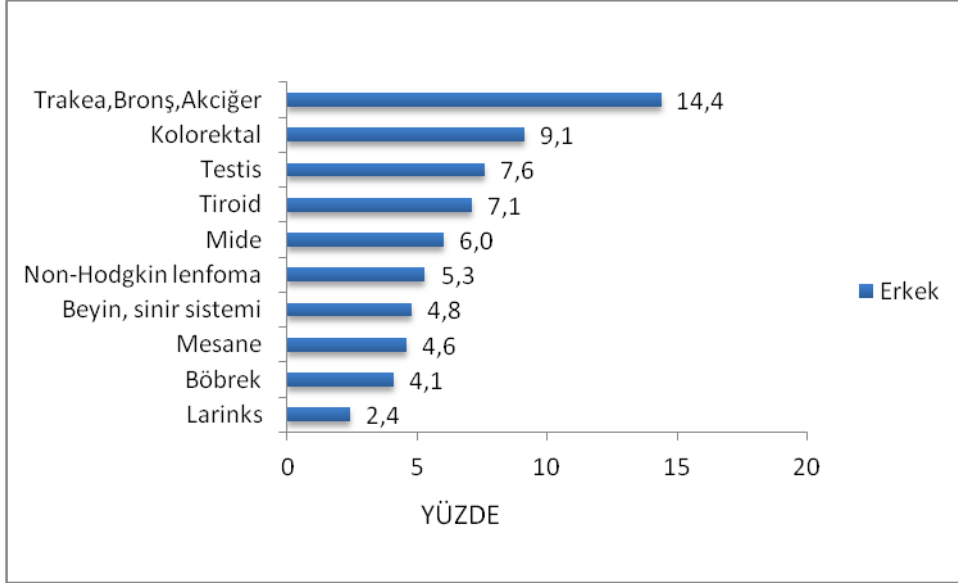

Şekil 12. 15-24 Yaş Gruplarındaki Erkeklerde En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

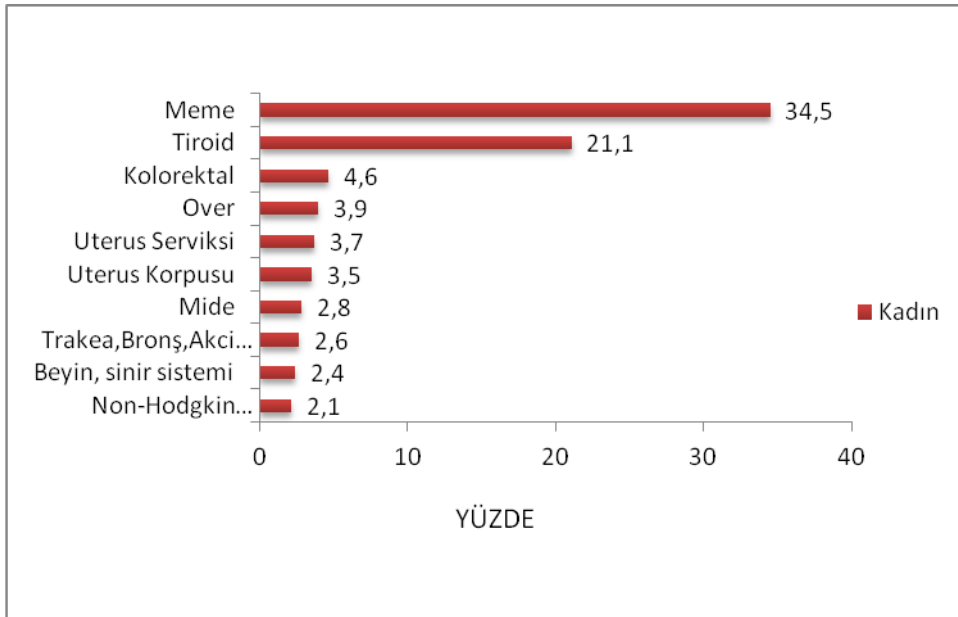

Şekil 13. 15-24 Yaş Gruplarındaki Kadınlarda En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

25-49 Yaş Grupları

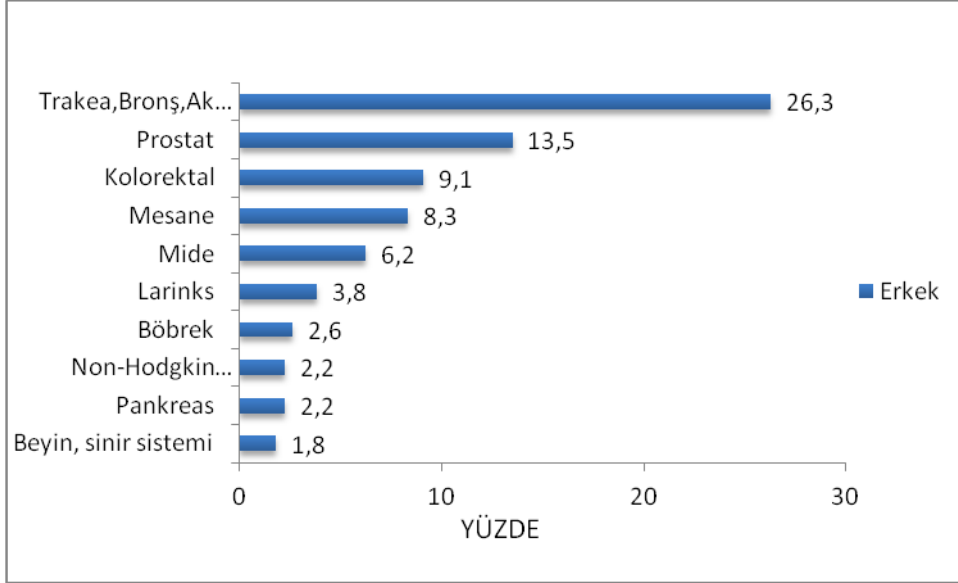

Şekil 14. 25-49 Yaş Gruplarındaki Erkeklerde En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

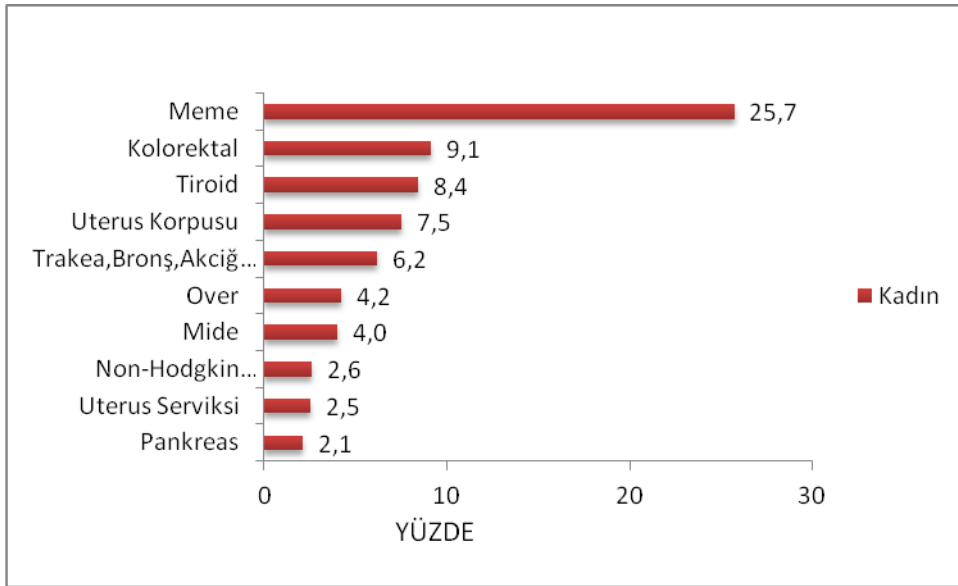

Şekil 15. 25-49 Yaş Gruplarındaki Kadınlarda En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

50-69 Yaş Grupları

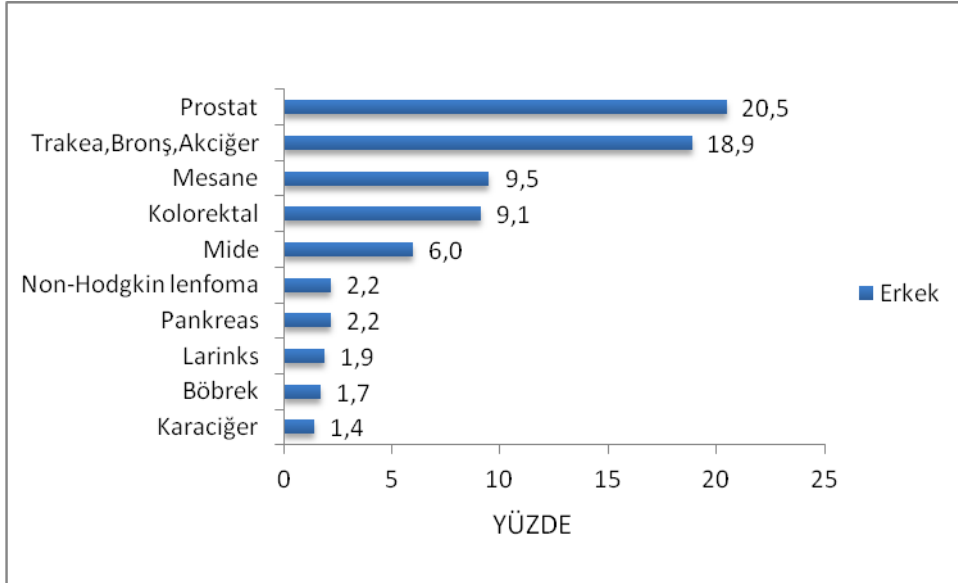

Şekil 16. 50-69 Yaş Gruplarındaki Erkeklerde En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

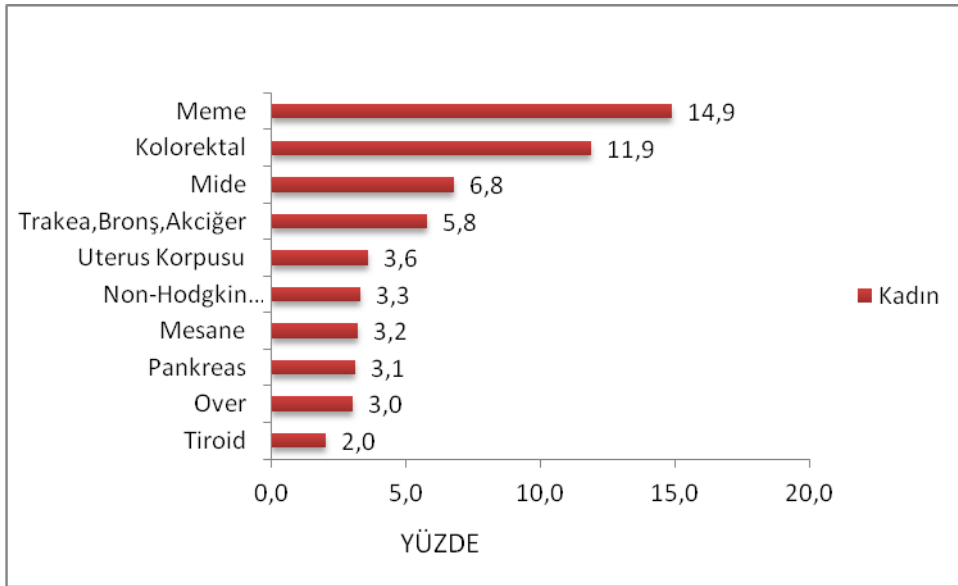

Şekil 17. 50-69 Yaş Gruplarındaki Kadınlarda En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

70 Yaş ve Üzeri Yaş Grupları

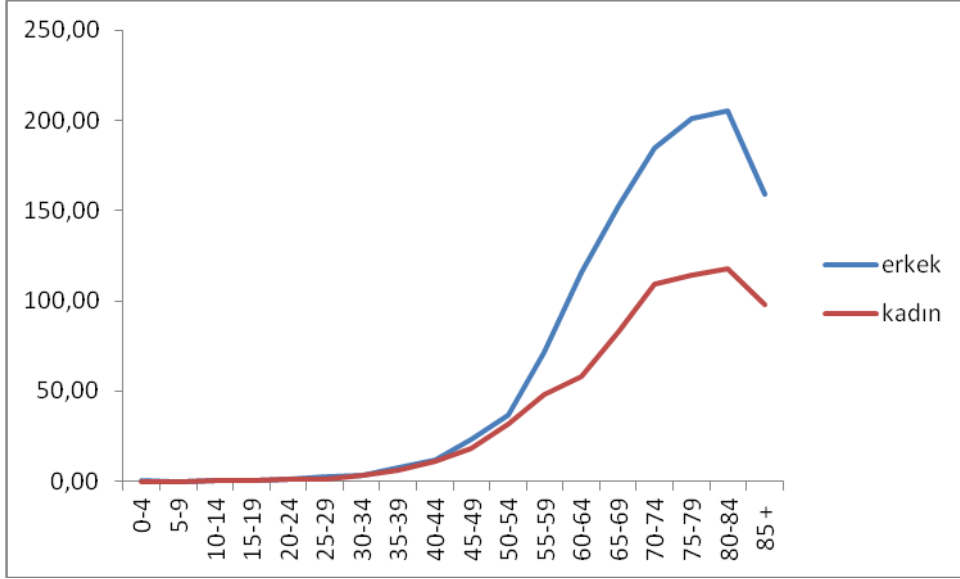

Şekil 18. 70 ve Üzeri Yaş Gruplarındaki Erkeklerde En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

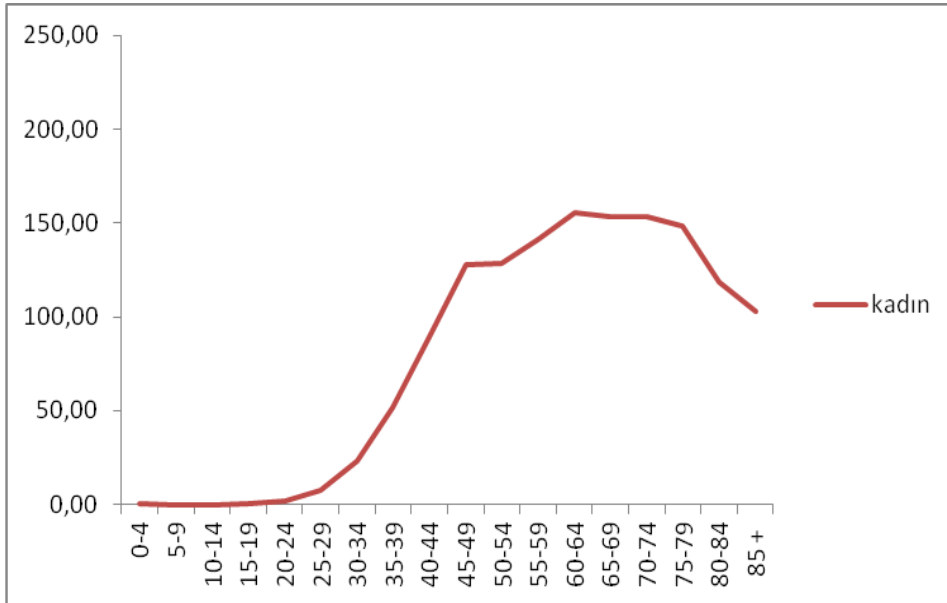

Şekil 19. 70 ve Üzeri Yaş Gruplarındaki Kadınlarda En Sık Görülen Bazı Kanserlerin Bu Grup İçindeki Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

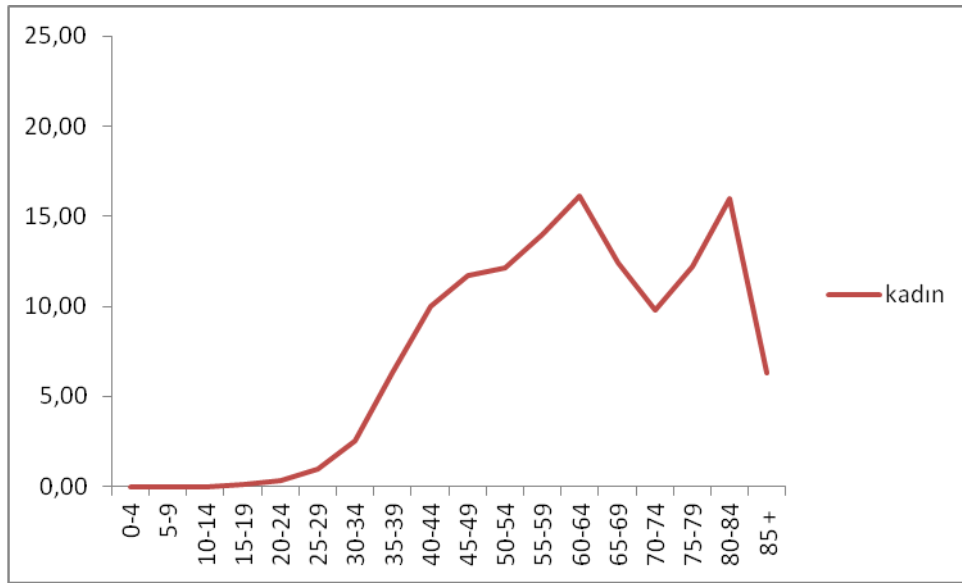
Ulusal Tarama Programında Yer Alan Kanserlerin Yaşa Özel Hızları

Şekil 20. Kolorektal Kanserin Erkeklerde ve Kadınlarda Yaşa Özel Hızları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

Şekil 21. Meme Kanserinin Kadınlarda Yaşa Özel Hızları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

Şekil 22. Serviks Kanserinin Yaşa Özel Hızları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

Bazı Kanserlere Dair Histolojik Tip Dağılımları

Histolojik tip dağılım tabloları ilk 5 kanser içinde yer alan bazı kanser türleri için düzenlenmiştir. Malign neoplazm olarak yer alan türler yüzdeler içine dahil edilmemiştir.

Tablo 13. Kadın Meme Kanserlerinin Histolojik Tiplerinin Yüzde Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

Histolojik Tip (n=8172)	
Duktal ve Lobüler	94,3
Infiltratif Duktal Karsinom	80,7
Lobuler Karsinom	5,9
Intraduktal Karsinom ve In Situ Lobuler	3,6
Infiltratif Duktal Mikst/Karışık Diğer Tür	3,0
Infiltratif Duktuler Karsinom	3,0
Medüller Karsinom	0,6
Infiltratif Lobuler Mikst/ Karışık Diğer Tür	0,7
Diğer*	2,5
Müsinöz	1,6
Adenokarsinom	1,7
Kompleks epitelyal	1,0
Yassı Hücreli	0,6
Fibroepitelyal	0,3
Deri ekleri	0,2
Diğer**	0,2
Toplam	100,0

*Intraduktal Papillom, Komedokarsinom, İnflamatuvar Karsinom, Paget Hastalığı, İntrakistik Karsinom Atipik Medüller Karsinom, Intraduktal Mikropapiller Karsinom, Memenin Sekretuvar Karsinom** Kan damarı, Fibromatöz, Bazoloid, Asiner hücreli karsinom

Tablo 14. Akciğer Kanserinin Histolojik Tiplerinin Yüzde Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

Histolojik Tip (n=10214)	Yüzde		
AKCİĞER (C34-C35)	97,1		
Küçük Hücreli Dışı	80,7		
Yassı Hücreli	39,2		
Adenokarsinom	37,9		
Büyük Hücreli	1,8		
NOS	21,1		
Küçük Hücreli	16,4		
Diğer*	2,9		
MEZOTELYOMA (C45)	2,9		
Toplam	100,0	100,0	100,0

*Mukoepidermoid; Kistik, Müsinöz, Seröz Neoplasmlar; Asiner Hücreli; Kompleks Epitelyal; Yumuşak Doku; Fibromatöz Neoplasmlar; Lipomatöz Neoplasmlar; Myomatöz Neoplasmlar; Karışık ve Stromal Neoplasmlar; Germ Hücreli; Kan Damarı Tümörleri; Nöroepitelyomatöz Neoplasmlar; Timik Epitelyal Neoplazmlar

Tablo 15. Kadın Tiroid Kanserlerinin Histolojik Tiplerinin Yüzde Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

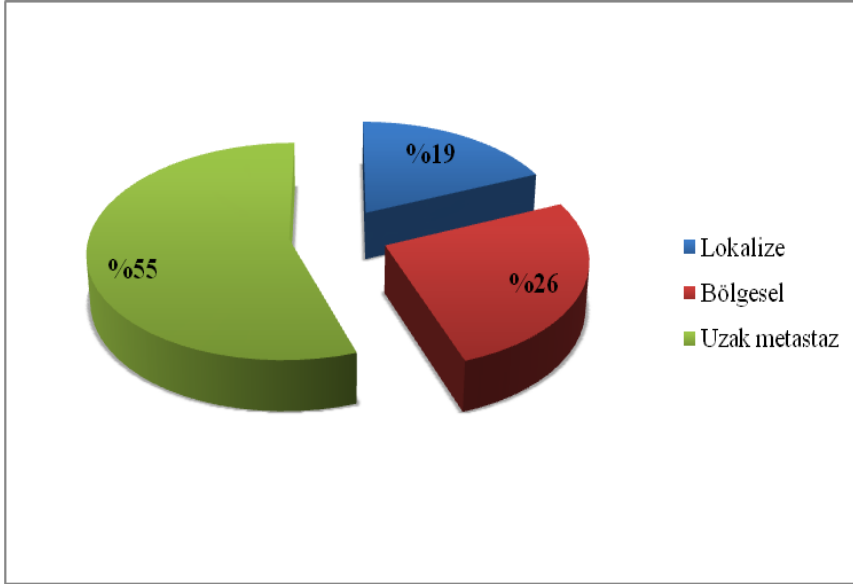
Histolojik Tip (n=3938)*	
Papiller Adenokarsinom	93,5
Foliküler Adenokarsinom	4,6
Medüller Karsinom	1,4
Diğer*	0,5
Toplam	100,0

*Nonenkapsüler Sklerozan Karsinom; Adenokarsinom vb.

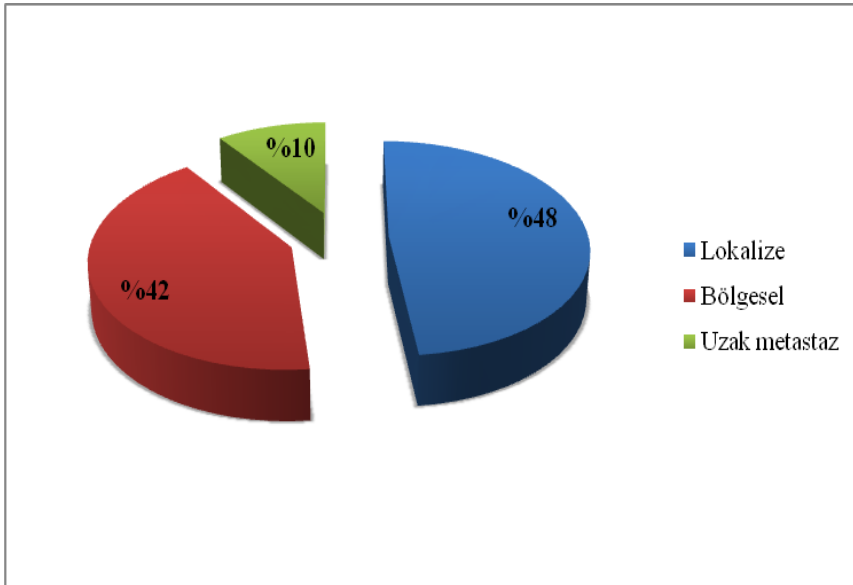
Tablo 16. Kolorektal Kanserlerin Histolojik Tiplerinin Yüzde Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

Histolojik Tip (n=6326)	
Adenokarsinom	96,5
Karsinoid tümör	1,2
Epitelyal karsinom	0,1
Taşlı Yüzük Hücreli	1,5
Diğer*	0,6
Toplam	100,0

* Mukoepidermoid, malign melanom, sarkom vb.

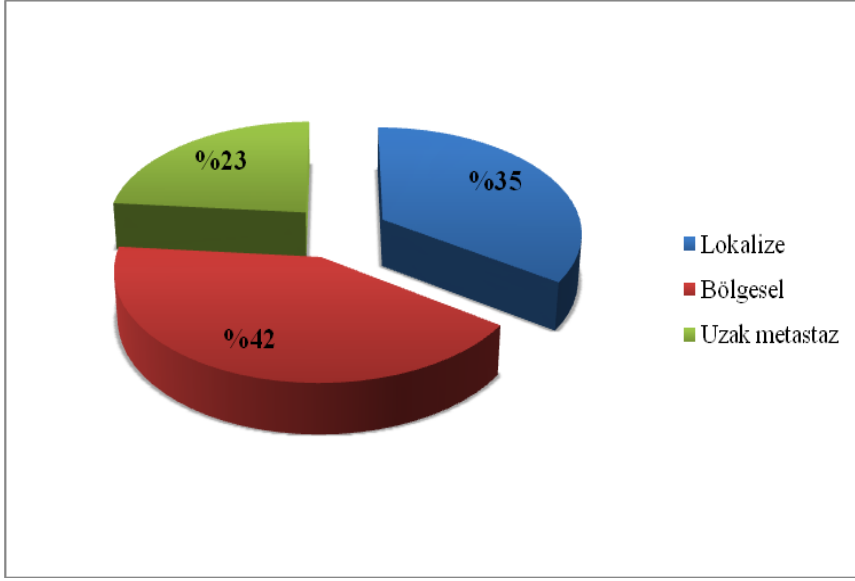
Şekil 23. Akciğer Kanseri Evrelerinin Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

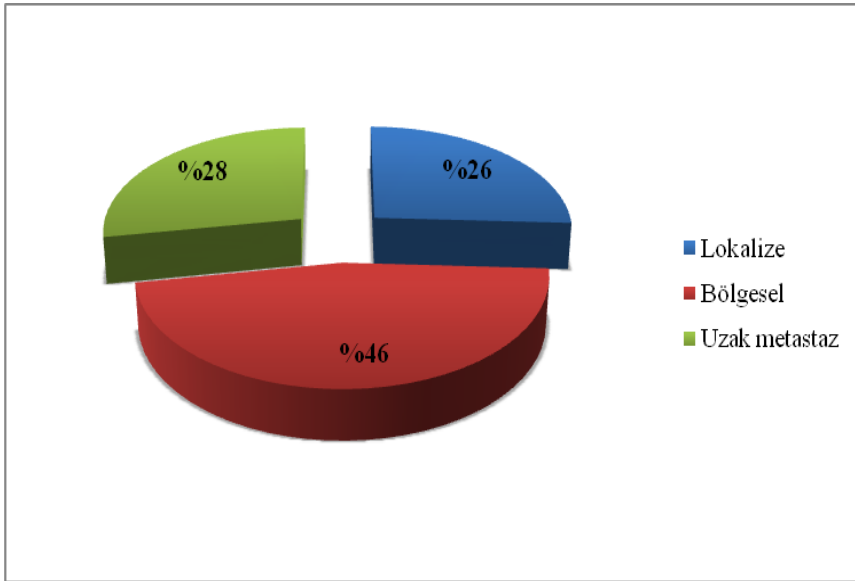
Şekil 24. Meme Kanseri Evrelerinin Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

SEER 00, 01
SEER 02, 03, 04, 05
SEER 07

Lokalize
Bölgesel
Uzak organ tutulumu

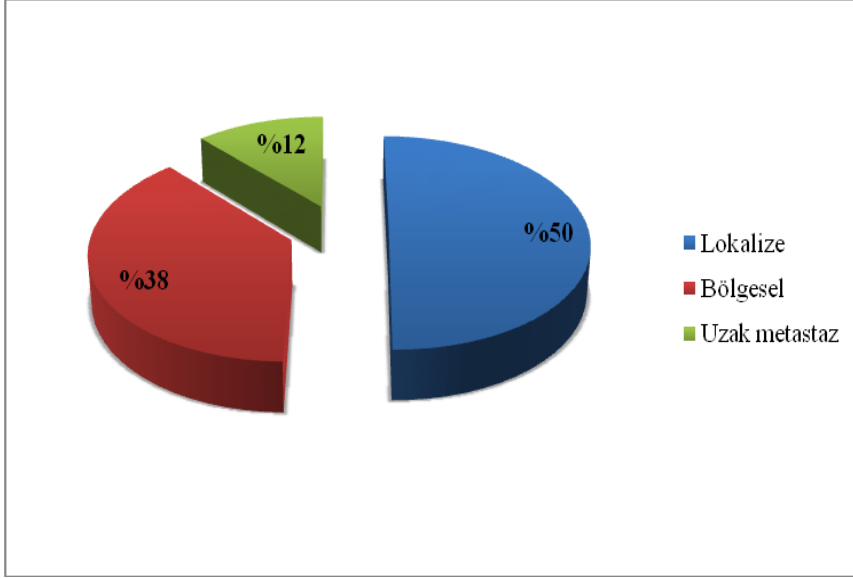
Şekil 25. Kolorektal Kansere Evrelerinin Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

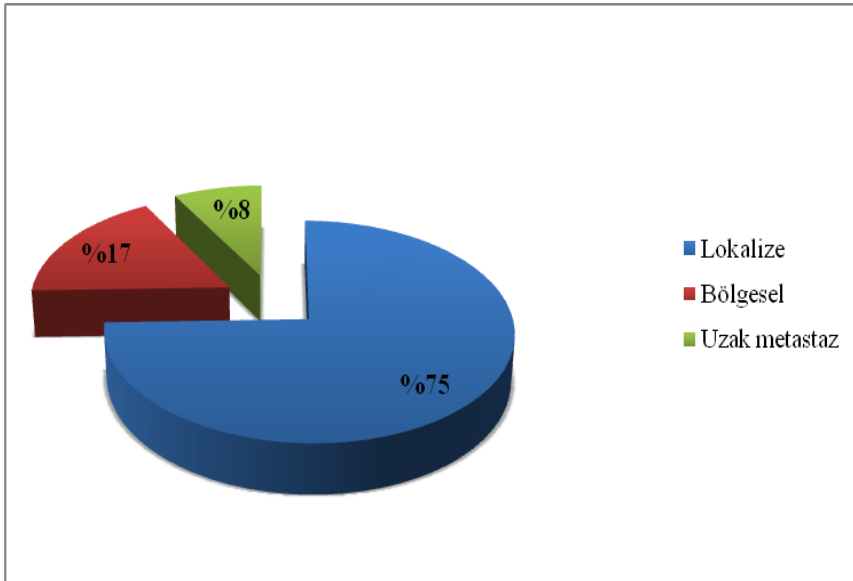
Şekil 26. Mide Kansere Evrelerinin Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

SEER 00, 01
SEER 02, 03, 04, 05
SEER 07

Lokalize
Bölgesel
Uzak organ tutulumu

Şekil 27. Servikal Kanser Evrelerinin Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

Şekil 28. Uterus Korpüsü Kanser Evrelerinin Yüzde Dağılımları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012)

SEER 00, 01
SEER 02, 03, 04, 05
SEER 07

Lokelize
Bölgesel
Uzak organ tutulumu

2008-2012 SERİSİ

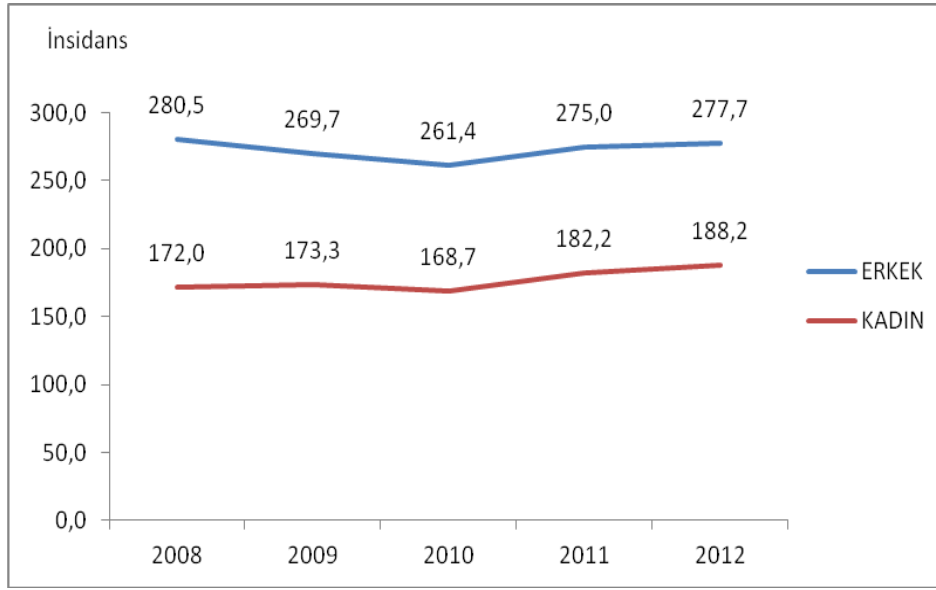
Tablo 17. 2008-2012 Yılları İçin Erkeklerde Yaşa Göre Standardize Edilmiş Hızlar (Türkiye Birleşik Veri Tabanı,2008- 2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

ICD-10	Topografi	2008	2009	2010	2011	2012
C00-96	Tüm Topografler	280,5	269,7	261,4	275	277,7
C00-14	Ağız, Farinks	6,3	6,4	5,6	5,9	5,3
C00	Dudak	1,4	1,7	1,7	1,5	1,1
C01-C02	Dil	0,8	0,8	0,6	0,9	0,7
C03-C06	Ağız	0,8	0,8	0,6	0,7	0,7
C07-C08	Tükrük Bezleri	0,7	0,5	0,7	0,6	0,6
C09	Tonsil	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
C10	Diğer Orofarinks	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
C11	Nasofarinks	1,6	1,7	1,3	1,4	1,5
C12-C13	Hipofarinks	0,5	0,4	0,3	0,4	0,3
C14	Farinks, tanımlanmamış	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1
C15-26	Sindirim Organları	54,7	52,1	51,8	54,7	56,0
C15	Özofagus	2,6	2,6	2,3	2,5	2,2
C16	Mide	18,0	16,2	16,1	17,1	16,4
C17	İnce Barsak	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6
C18	Kolon	12,0	12,6	12,0	13,4	15,0
C19-C20	Rektum	8,8	8,4	8,7	9	9,7
C21	Anüs	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3
C22	Karaciğer	4,5	4,0	4,4	4,2	4,3
C23-C24	Safrakesesi vb.	1,6	1,8	1,6	1,7	1,7
C25	Pankreas	6,1	5,4	5,7	5,6	5,8
C26	Diğer Sindirim Organları	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
C30-34,C37-C38	Solum Organları	79,7	75,3	69,8	71,8	69,5
C30-C31	Burun, sinüsler vb.	0,7	0,5	0,4	0,5	0,5
C32	Larinks	9,1	8,1	7,7	8,1	7,8
C33-C34	Trakea,Bronş,Akciğer	69,2	66,0	61,0	62,3	60,4
C37-C38	Diğer Torasik organlar	0,7	0,7	0,7	0,9	0,8
C40-C41	Kemik	1,2	1,2	1,0	1,1	1,3
C43	Deri Melanomu	1,9	2,1	1,8	1,7	1,8
C44	Diğer Deri	25,1	24,0	27,0	27,8	27,4
C45	Mezotelyoma	1,9	1,2	0,9	1,0	1,1
C46	Kaposi sarkomu	0,8	0,6	0,6	0,8	0,7
C47;C49	Konnektif,Yumuşak doku	1,9	2,4	2,0	1,9	2,3
C50	Meme	0,8	0,8	0,6	0,8	0,9
C60-63	Erkek Genital Organları	41,2	39,2	37,2	40,9	43,2
C60	Penis	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
C61	Prostat	37,6	36,1	33,8	37,1	39,2
C62	Testis	3,4	3,1	3,4	3,7	3,8
C63	Diğer erkek genital	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
C64-68	Üriner Organlar	28,1	28,3	26,6	28,6	29,9
C64	Böbrek	5,8	6,3	5,5	6,9	7,0
C65	Renal Pelvis	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3
C66	Üreter	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
C67	Mesane	21,7	21,4	20,7	20,9	22,3
C68	Diğer Üriner organlar	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
C69	Göz	0,6	0,4	0,5	0,6	0,4
C70-C72	Beyin, sinir sistemi	6,1	5,4	5,7	5,7	6,1
C73	Tiroid	3,9	4,5	4,7	5,1	5,4
C74-75	Diğer Endokrin Bezleri	0,6	0,5	0,5	0,7	0,7
C74	Adrenal bez	0,4	0,4	0,4	0,6	0,5
C75	Diğer Endokrin	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2
C81-85,88,90-96	Lenfoid ve Hematopoetik Dokular	19,1	19,0	19,3	19,4	20,4
C81	Hodgkin hastalığı	2,1	2,0	2,2	2,2	2,2
C82-C85;C96	Non-Hodgkin lenfoma	6,9	7,2	7,0	7,2	7,7
C88	İmmunoproliferatif has.	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
C90	Multiple Myelom	2,8	2,7	2,9	2,7	3,1
C91	Lenfoid Lösemi	3,9	3,6	3,9	4,1	4,0
C92-C94	Myeloid Lösemi	2,8	3,1	2,9	2,8	2,9
C95	Lösemi, tanımlanmamış	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
C39,C48,C76,C77,C80	Diğer&Tanımlanmamış	6,5	6,3	5,5	6,8	5,2

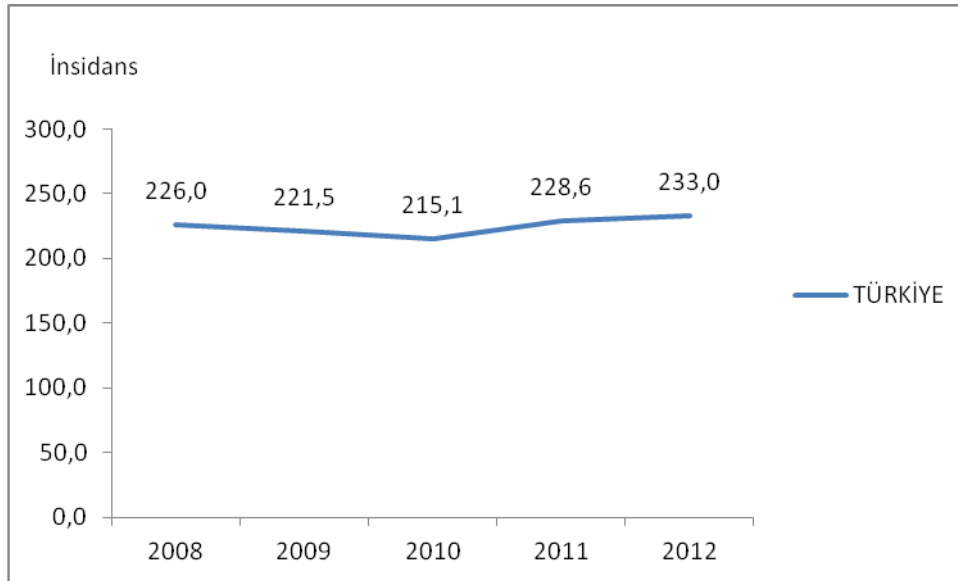
Tablo 18. 2008-2012 Yılları İçin Kadınlarda Yaşa Göre Standardize Edilmiş Hızlar (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

	Topografi	2008	2009	2010	2011	2012
C00-96	Tüm Topografler	172,0	173,3	168,7	182,2	188,2
C00-14	Ağız, Farinks	2,4	2,8	2,4	2,0	2,7
C00	Dudak	0,3	0,3	0,4	0,2	0,3
C01-C02	Dil	0,7	0,5	0,5	0,3	0,6
C03-C06	Ağız	0,4	0,5	0,3	0,5	0,5
C07-C08	Tükrük Bezleri	0,3	0,4	0,5	0,4	0,5
C09	Tonsil	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
C10	Diğer Orofarinks	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C11	Nasofarinks	0,5	0,8	0,5	0,4	0,5
C12-C13	Hipofarinks	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
C14	Farinks, tanımlanmamış	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C15-26	Sindirim Organları	30,0	30,1	28,6	30,1	31,9
C15	Özofagus	1,6	1,3	1,3	1,5	1,4
C16	Mide	7,7	8,1	7,2	7,9	7,8
C17	İnce Barsak	0,3	0,5	0,3	0,4	0,4
C18	Kolon	8,2	8,1	8,2	8,4	9,7
C19-C20	Rektum	5,0	5,3	4,9	4,9	5,5
C21	Anüs	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
C22	Karaciğer	1,7	1,7	1,8	1,5	1,7
C23-C24	Safrakesesi vb.	1,8	1,7	1,4	1,6	1,5
C25	Pankreas	3,3	3,0	3,1	3,5	3,5
C26	Diğer Sindirim Organları	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
C30-34,C37-C38	Solunum Organları	9,3	9,0	8,9	9,1	10,6
C30-C31	Burun, sinüsler vb.	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
C32	Larinks	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5
C33-C34	Trakea, Bronş, Akciğer	8,2	8,1	8,0	7,8	9,3
C37-C38	Diğer Torasik organlar	0,3	0,3	0,3	0,6	0,6
C40-C41	Kemik	0,9	0,8	0,8	0,7	1
C43	Deri Melanomu	1,3	1,6	1,3	1,6	1,5
C44	Diğer Deri	17,9	15,8	17,7	17,6	17,6
C45	Mezotelyoma	0,7	0,7	0,6	0,8	0,6
C46	Kaposi sarkomu	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
C47;C49	Konnektif,Yumuşak doku	1,9	1,5	1,6	1,5	1,8
C50	Meme	40,7	40,6	38,6	44,2	46,8
C51-58	Kadın Genital Organları	20,9	21,9	21,6	23,7	23,6
C51	Vulva	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5
C52	Vajina	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
C53	Uterus Serviksi	4,1	4,5	4,0	4,5	4,5
C54	Uterus Korpusu	8,6	9,3	9,6	10,5	10,1
C55	Uterus unspec.	0,5	0,3	0,5	0,4	0,6
C56	Over	6,9	6,9	6,6	7,3	7,3
C57	Diğer Kadın Genital	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
C58	Plasenta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C64-68	Üriner Organlar	6,2	6,5	6,2	6,5	7
C64	Böbrek	3,0	3,5	3,0	3,5	3,6
C65	Renal Pelvis	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
C66	Üreter	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
C67	Mesane	3,0	2,9	3,0	2,8	3,1
C68	Diğer Üriner organlar	0,1	0,0	0,1	0	0,1
C69	Göz	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4
C70-C72	Beyin, sinir sistemi	4,4	5,0	4,4	4,5	4,7
C73	Tiroid	16,2	18,6	18,1	20,4	20,3
C74-75	Diğer Endokrin Bezleri	0,6	0,4	0,5	0,5	0,7
C74	Adrenal bez	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4
C75	Diğer Endokrin	0,2	0,1	0,2	0,1	0,3
C81-85,88,90-96	Lenfoid ve Hematopoetik Dokular	13,5	13,5	13,1	14,0	13,5
C81	Hodgkin hastalığı	1,3	1,1	1,2	1,6	1,5
C82-C85;C96	Non-Hodgkin lenfoma	5,0	5,3	5,3	5,0	5,2
C88	İmmunoproliferatif has.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C90	Multiple Myelom	2,0	1,9	1,8	2,3	2,2
C91	Lenfoid Lösemi	2,7	2,7	2,3	2,6	2,3
C92-C94	Myeloid Lösemi	2,4	2,2	2,2	2,3	2,1
C95	Lösemi, tanımlanmamış	0,1	0,3	0,3	0,2	0,2
C39,C48,C76,C77,C80	Diğer& Tanımlanmamış	3,9	3,6	3,4	4,4	3,2

2008-2012 Yılları Yaşa Standardize Kanser Hızları

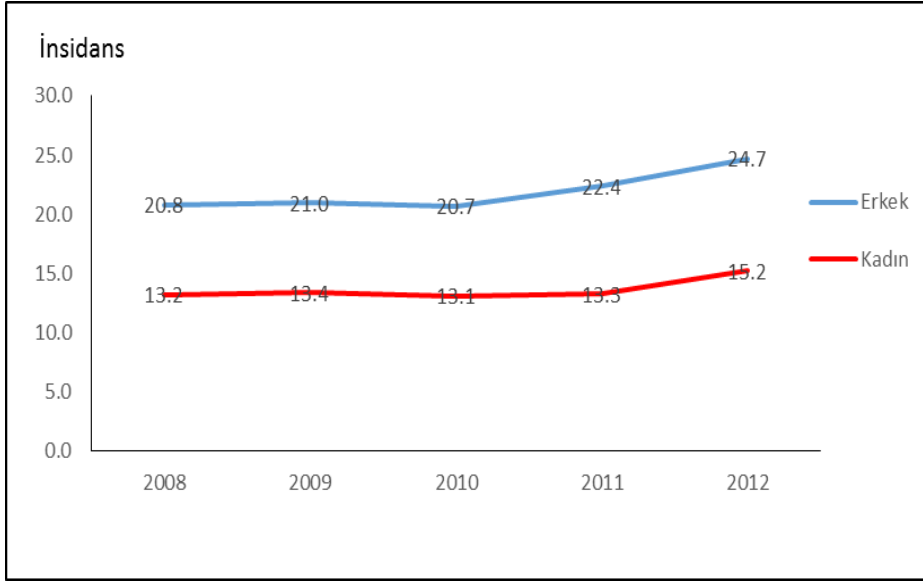

Şekil 29. Tüm Kanserler Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının Cinsiyete Göre 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

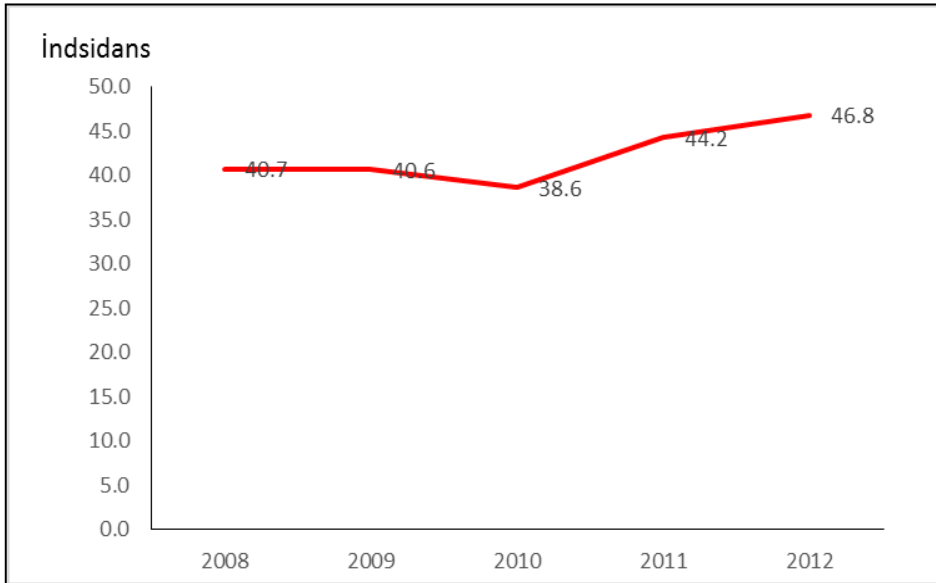

Şekil 30. Tüm Kanserler Her İki Cinsiyet Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

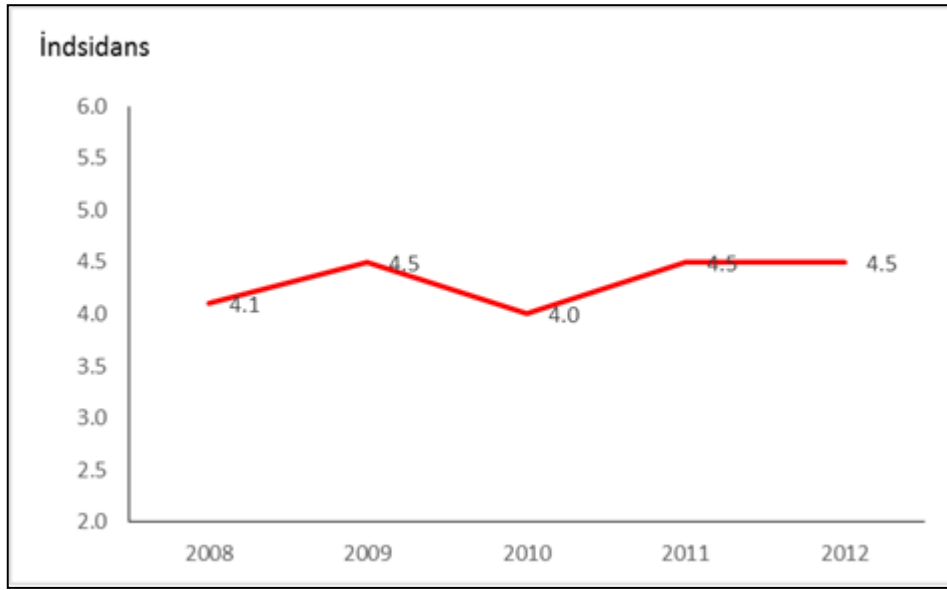
2008-2012 Yılları Tarama Kanserlerinin Yaşa Standart Hızları

Şekil 31. Kolorektal Kanserin Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının Cinsiyete Göre 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

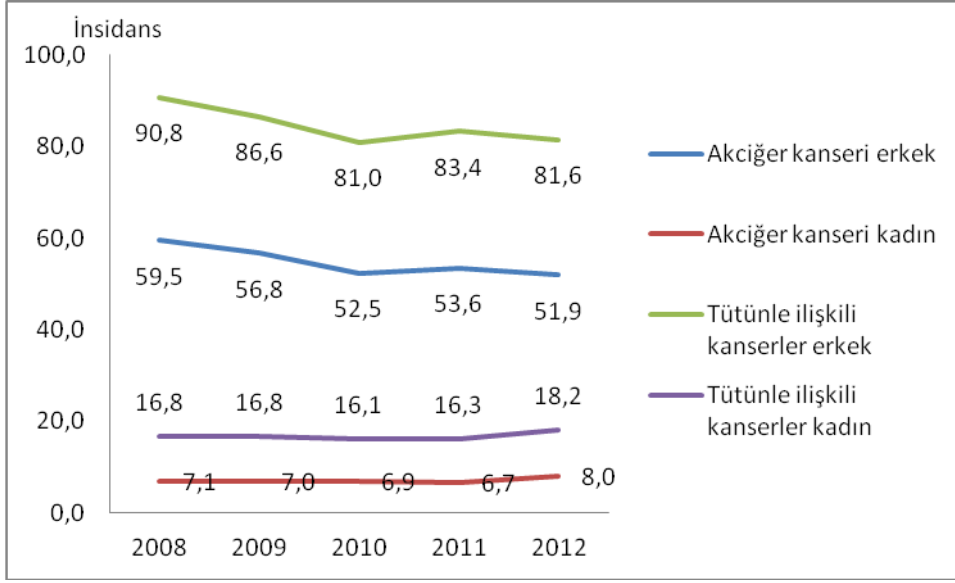

Şekil 32. Kadınlarda Görülen Meme Kanserin Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

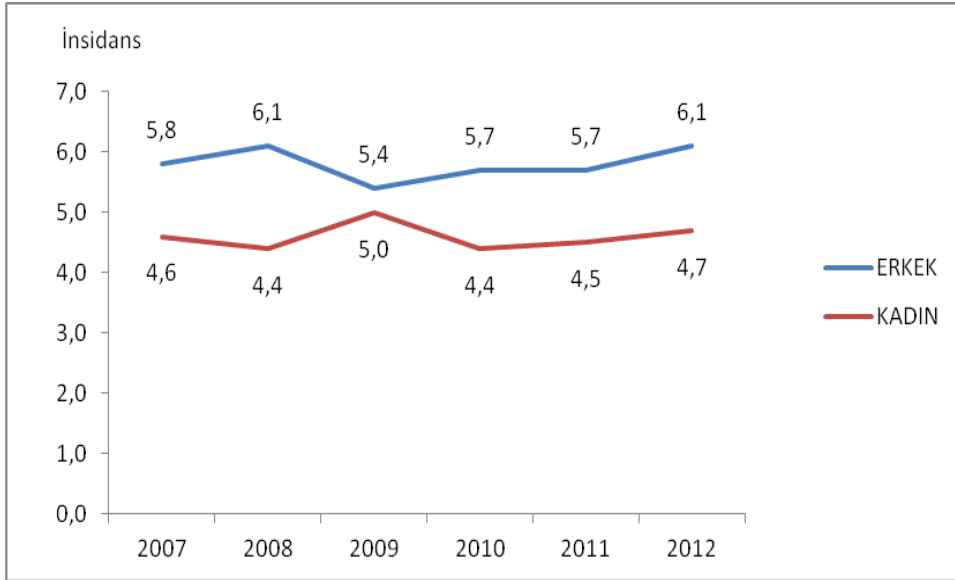
Şekil 33. Kadınlarda Görülen Serviks Kanserin Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu, 100.000 Kişide)

Tütünle İlişkili Kanserler* & Akciğer Kanseri

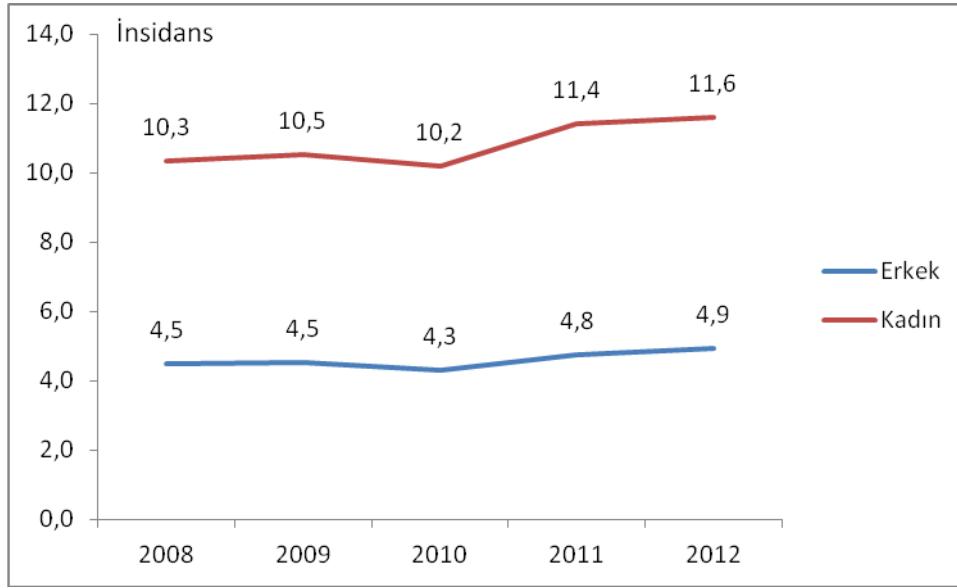
Şekil 34. Tütünle İlişkili Kanserlerin Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının Cinsiyete Göre 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu,100.000 Kişide) (11)

Beyin Kanserleri

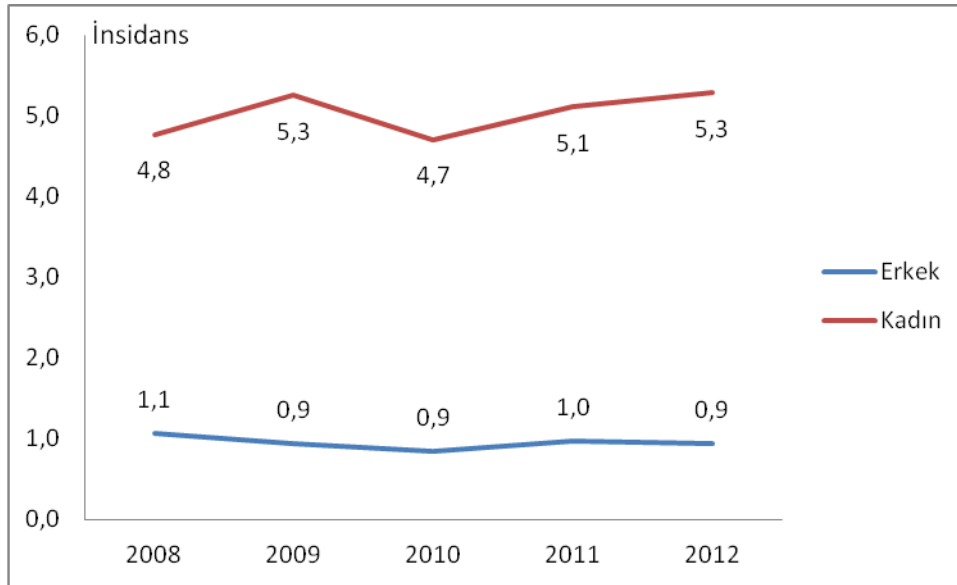
Şekil 35. Beyin Kanserlerinin Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının Cinsiyete Göre 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu,100.000 Kişide)

*Obezite İle İlişkili Kanserler**

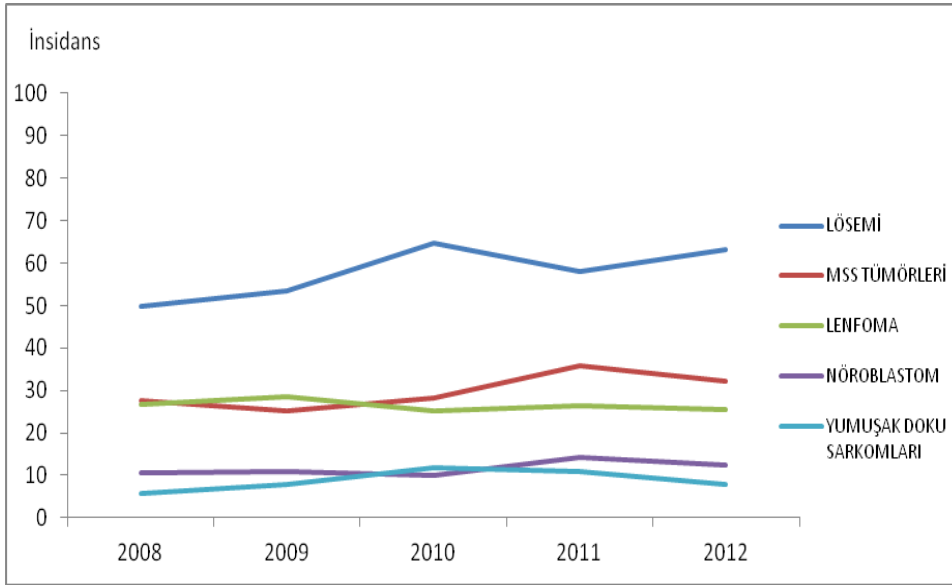
Şekil 36. Obezite ile İlişkili Kanserlerin Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının Cinsiyete Göre 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu,100.000 Kişide) (12)

HPV İle İlişkili Kanserler

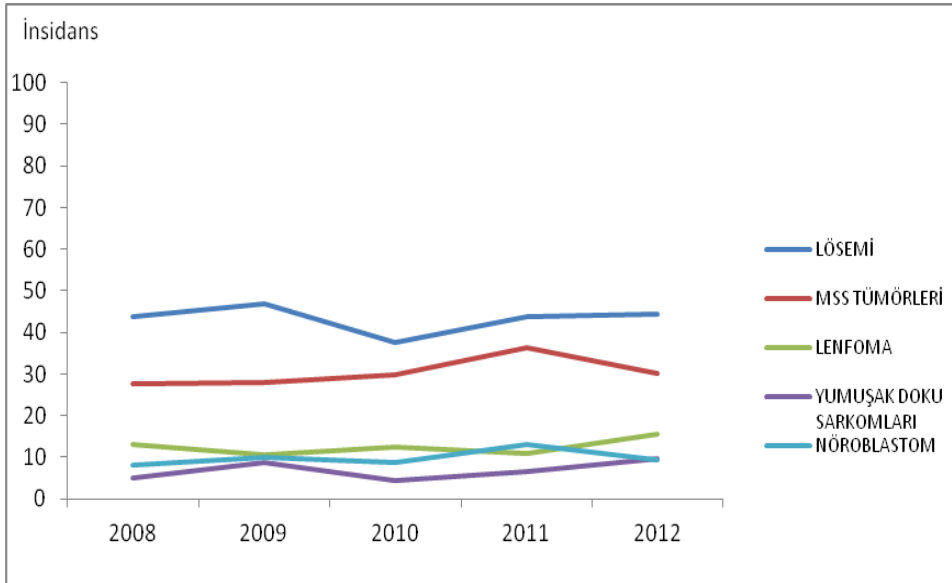

Şekil 37. HPV ile İlişkili Kanserlerin Yaşa Standardize İnsidans Hızlarının Cinsiyete Göre 2008-2012 Yılları Arasındaki Dağılımı (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (Dünya Standart Nüfusu,100.000 Kişide) (13)

Çocukluk Çağı Kanseri

Şekil 38. 0-14 Yaş Erkek Çocuklarında Bazı Çocukluk Çağı Kanserlerinin 2008-2012 Yılları Arasındaki Yaşa Standardize Hızları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (1.000.000 Kişide)

Şekil 39. 0-14 Yaş Kız Çocuklarında Bazı Çocukluk Çağı Kanserlerinin 2008-2012 Yılları Arasındaki Yaşa Standardize Hızları (Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2008-2012) (1.000.000 Kişide)

Tablo 19. Smith (1987) Yaklaşımına Göre Güven Aralıkları (14)

ERKEK	2011	2012	%95 Güven Aralığı	
	YSH (std. hata)	YSH (std. hata)	Alt Sınır	Üst Sınır
Mide	17,09 (0,43)	16,43(0,31)	0,98	1,11
Kolorektal	22,35 (0,50)	24,66 (0,39)	0,86	0,96
Karaciğer	4,17 (0,22)	4,32 (0,16)	0,85	1,09
Pankreas	5,62 (0,25)	5,81(0,19)	0,87	1,08
Trakea,Bronş,Akciğer	62,22 (0,84)	60,57 (0,61)	0,99	1,06
Prostat	37,06 (0,66)	39,31(0,50)	0,90	0,98
Böbrek	6,93 (0,28)	6,96 (0,20)	0,90	1,10
Mesane	20,88 (0,49)	22,34 (0,37)	0,88	0,99
Beyin, sinir sistemi	5,74 (0,26)	6,08 (0,19)	0,85	1,05
Non-Hodgkin lenfoma	7,24 (0,28)	7,73 (0,21)	0,85	1,03

KADIN	2011	2012	%95 Güven Aralığı	
	YSH (std. hata)	YSH (std. hata)	Alt Sınır	Üst Sınır
Meme	44,20 (0,66)	46,93 (0,49)	0,91	0,98
Tiroid	20,41 (0,45)	20,34 (0,32)	0,95	1,06
Kolorektal	13,27 (0,36)	15,28 (0,28)	0,82	0,92
Uterus Korpusu	10,46 (0,32)	10,07 (0,23)	0,96	1,12
Mide	7,87 (0,28)	7,78 (0,20)	0,93	1,10
Trakea,Bronş,Akciğer	7,77 (0,28)	9,34 (0,22)	0,77	0,90
Over	7,31 (0,27)	7,29 (0,20)	0,92	1,10
Non-Hodgkin lenfoma	5,03 (0,23)	5,25(0,17)	0,86	1,07
Uterus Serviksi	4,48 (0,21)	4,56 (0,15)	0,88	1,10
Beyin, Sinir sistemi	4,45 (0,22)	4,67 (0,16)	0,85	1,07

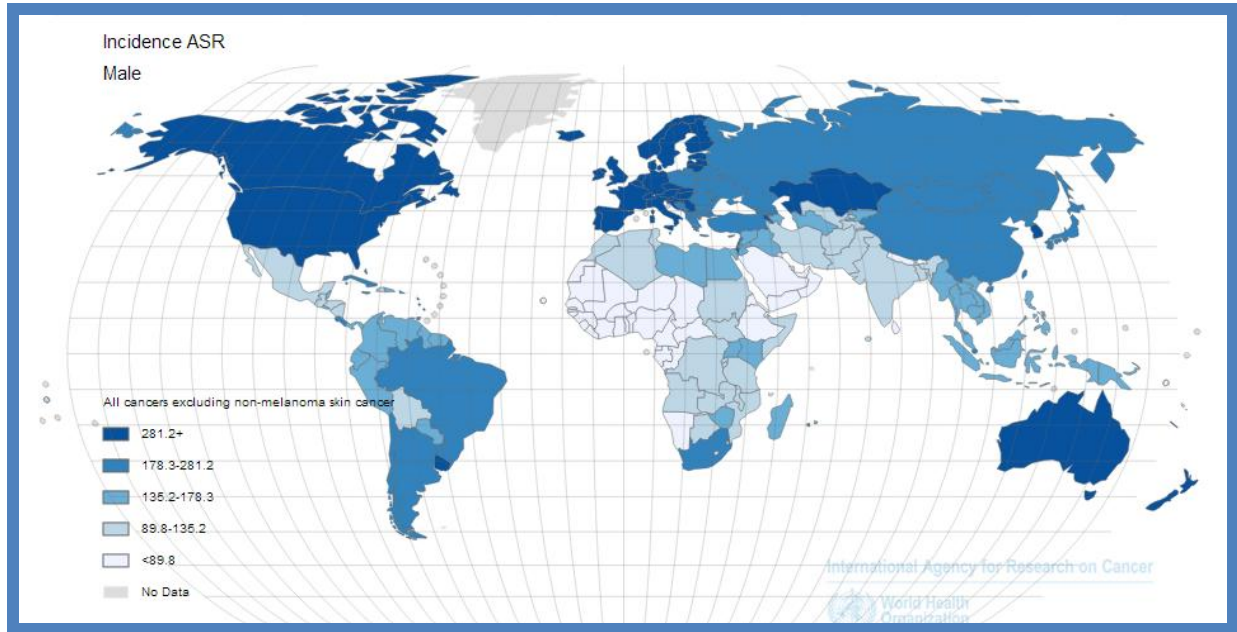
Güven aralığının alt ve üst sınırı 1 (bir) değerini içeriyorsa bu kanser türü için iki yıl arasında anlamlı bir değişim olmadığı söylenir (14). 2011 ve 2012 yılı değerlendirildiğinde kanser hızları açısından bir fark saptanmamıştır. Erkeklerde kolorektal, prostat, mesane kanserleri dışındaki ile kadınlarda görülen meme, kolorektal, akciğer kanserleri dışındaki kanserler arasında 2011 yılına göre fark yoktur.

DÜNYA KANSER İSTATİSTİKLERİNDE TÜRKİYE’NİN DURUMU

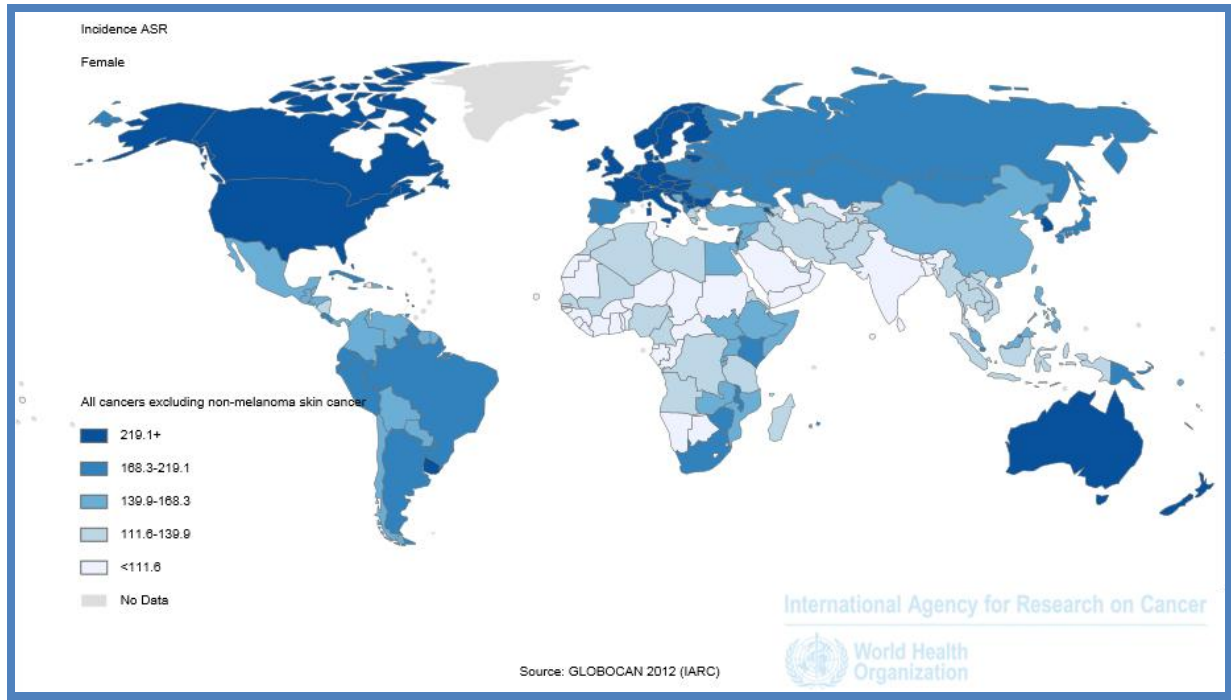
Tablo 20. Uluslararası Kanser Ajansı (IARC) Tarafından Yayınlanan Globocan 2012 Verilerine Göre Türkiye’nin Durumu (Deri Dışında Kalan Kanserlerin Yaşa Göre Standardize Edilmiş Hızları) (15)

	Erkek*	Kadın*
Dünya	205,4	165,3
IARC’a üye 24 ülke	236,4	192,5
AB (28 ülke)	314,9	243,2
ABD	347,0	297,4
Türkiye**	250,3	170,6

*Yaşa göre standardize edilmiş hız 100.000 kişide ** Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012

Şekil 40. Dünya’da Erkeklerde Yaşa Standardize Kanser Hızının Dağılımı (15)

Şekil 41. Dünya’da Kadınlarda Yaşa Standardize Kanser Hızının Dağılımı (15)

Tablo 21. Uluslararası Kanser Ajansı (IARC) Tarafından Yayınlanan Globocan 2012 Verilerine Göre Erkeklerde En Sık Görülen İlk Beş Kanser Türünün Dağılımı (15)

	Türkiye*	Dünya	IARC’a üye 24	AB (28 ülke)	ABD
1	Akciğer	Akciğer	Prostat	Prostat	Prostat
2	Prostat	Prostat	Akciğer	Akciğer	Akciğer
3	Kolorektal	Kolorektal	Kolorektal	Kolorektal	Kolorektal
4	Mesane	Mide	Mide	Mesane	Mesane
5	Mide	Karaciğer	Mesane	Böbrek	Böbrek

* Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012

Tablo 22. Uluslararası Kanser Ajansı (IARC) Tarafından Yayınlanan Globocan 2012 Verilerine Göre Kadınlarda En Sık Görülen İlk Beş Kanserlerin Dağılımı (15)

	Türkiye*	Dünya	IARC’a üye 24	AB (28 ülke)	ABD
1	Meme	Meme	Meme	Meme	Meme
2	Tiroid	Kolorektal	Kolorektal	Kolorektal	Akciğer
3	Kolorektal	Uterus serviksi	Akciğer	Akciğer	Kolorektal
4	Uterus korpusu	Akciğer	Uterus serviksi	Uterus korpusu	Tiroid
5	Akciğer	Uterus korpusu	Uterus korpusu	Uterus serviksi	Uterus

* Türkiye Birleşik Veri Tabanı, 2012

TARTIŞMA

Türkiye’de 2012 yılında yaşa standardize kanser hızı erkeklerde yüzbinde 277,7 kadınlarda ise yüzbinde 188,2’dir. Kadın erkek ortalama kanser insidansı ise yüzbinde 233’tür. Türkiye’de 2012 yılı kanser insidansı 2011 yılına göre anlamlı olarak yükselmemiştir. Türkiye’de toplam 175 bin kişiye yeni kanser teşhisi konulmuştur.

Türkiye kanser insidansı, dünya ortalamasının üzerinde seyrederken, Avrupa Birliği ülkeleri ve Amerika gibi gelişmişlik düzeyi yüksek olan ülkelere oranla kanser açısından hem kadınlarda hem de erkeklerde daha düşük bir hızda olduğu görülmektedir. Ülkemizde görülen ilk 5 kanser türünün dünyadaki ve diğer gelişmiş ülkelerdeki örüntü ile benzerlikler gösterdiği görülmektedir. Erkeklerde trakea, bronş ve akciğer kanseri (60,4/100000 kişide YSH), kadınlarda ise meme kanseri (46,8/100000 kişide YSH) en sık görülen kanser türleridir. Çocukluk çağı kanserlerinde ise çocukluk çağı lösemileri en sık görülen kanser türüdür. Çocukluk çağında her iki cinsiyette de lenfomalar ve merkezi sinir sistemi tümörleri lösemileri takip etmektedir. Gençlerde ise (15-24 yaş grubu) erkeklerde testis kanseri ve Hodgkin Hastalığının, kadınlarda ise tiroid, Hodgkin Hastalığının ön planda olduğu görülmektedir. Kanser genellikle ileri yaş hastalığı olmasından dolayı, yaş ilerledikçe ilk sıralarda görülmekte olan kanserlere ilişkin örüntü genel Türkiye örüntüsüne yaklaşmaktadır.

Akciğer kanserinin evreleri incelendiğinde %55’inin uzak metastaz yaptığı görülmektedir. Akciğer kanserinin teşhisi genellikle geç olmaktadır. Bu anlamda Ulusal Kanser Kontrol Programı’nın da önemli bir parçası olan “Tütün Kontrolü Programı” ile yürütülen politikaların önemi tekrar ortaya çıkmıştır.

Meme kanseri kadınlarda en sık görülen kanser türüdür. Yaklaşık her 4 kadın kanserinden 1’i meme kanseridir. Ülkemizde meme kanseri yaş dağılımı incelendiğinde 25-49 yaş aralığında meme kanserinin %34,2 ile diğer yaş gruplarına göre en fazla oranla görüldüğü yaş grubudur. Meme kanseri evreleri incelendiğinde veri tabanında yer alan invaziv vakaların sadece %10’u uzak evrededir. Kolorektal kanserler hem kadınlarda hem de erkeklerde üçüncü sırada yer almaktadır. Erkeklerde yüzbinde 24,7 ve kadınlarda ise yüzbinde 15,2 sıklıkta görülmektedir. Uterus serviksi ise kadın kanserlerinde onuncu sıradadır. Başlıca etkeni HPV olan bu kanserler ülkemizde düşük sıklıkta görülmesine rağmen, uluslararası kanser ajansı tarafından yapılmış olan analizlerde HPV’ye bağlı kanserler erkek kanserlerinin %1, kadın kanserlerinin ise %5-10’undan sorumludur. Ülkemiz verileri incelendiğinde kadınlarda erkeklerin yaklaşık 5 katı HPV ilişkili kanser olduğu görülmektedir.

Meme, uterus korpusu ve over gibi kadın kanserlerinde en önemli risk faktörlerinden birisi de obezitedir. Obezite ile ilişkili kanserlerin örüntüsü incelendiğinde kadınlarda hızın erkeklerin yaklaşık iki katı olduğu görülmektedir.

Tiroid kanseri kadınlarda en sık görülen ikinci kanserdir. Bir önceki yıla oranla anlamlı bir artış görülmemektedir. Erkeklerde ise ilk on beş kanser türünün içindedir. Tiroid kanser sıklığı oldukça dikkat çekicidir. Ancak bu durum sadece Türkiye’de olmamıştır. ABD’de kadınlarda görülen tiroid kanseri sıklığı artışı dikkat çekmektedir (16). Bu durumun nedeni Türkiye için incelendiğinde, kişilerin teşhis ve tedaviye ulaşımının geçen yıllara göre artmış olması ve teşhis konulan her tiroid vakasının kayıt altına alınması ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Bu konuda Kanser Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış detaylı bir analiz raporu vardır (17).

SONUÇ

- ✓ Türkiye kanser insidansı, Dünya ortalamasının üzerinde seyrederken, Avrupa Birliği ülkeleri ve Amerika gibi gelişmişlik düzeyi yüksek olan ülkelere oranla kanser açısından hem kadınlarda hem de erkeklerde daha düşük bir hızda olduğu görülmektedir.
- ✓ Türkiye’de 2012 yılında yaşa standardize edilmiş kanser hızı erkeklerde 277,7, kadınlarda ise 188,2’dir (100000 kişide).
- ✓ 2012 yılı kanser istatistiklerine göre ülkemizde 105.404 erkek ve 70.897 kadın kansere yakalanmaktadır.
- ✓ Erkeklerde en sık görülen kanserler akciğer ve prostat iken, tütüne bağlı kanserler erkeklerde önemini korumaya devam etmektedir.
- ✓ Erkeklerde en sık görülen kanser akciğer kanseridir. Erkeklerde tütün ve tütün ürünlerine bağlı kanserler arasında direk olarak tütün ve tütün ürünlerine atfedilen vaka sayısı 30.972’dir.
- ✓ Kadınlarda en sık görülen meme kanseri, her 4 kadın kanserinden birisi olmaya devam etmektedir. Bir yıl içinde toplam 17630 kadına meme kanseri teşhisi konulmuştur.
- ✓ Obeziteye atfedilen vaka sayısı toplamda 6230 olup, kadınlarda yaklaşık olarak 2 kat daha fazla bu tür kanserler görülmektedir.
- ✓ Hem erkeklerde hem de kadınlarda kolorektal kanserler üçüncü sırada gelmektedir.
- ✓ Çocukluk çağı kanserlerinde ise lösemi en sık görülen kanser türüdür.
- ✓ Gençlerde ise (15-24 yaş grubu) erkeklerde testis kanseri, kadınlarda ise tiroid kanseri ilk sıraları yer almaktadır.
- ✓ Akciğer kanserinde hastaların yarısından fazlası ileri evrede teşhis edilmektedir.
- ✓ Meme kanserinin sadece %10’u uzak evre kanser vakalarından oluşmaktadır.
- ✓ Kadın kanserleri olan uterus korpusu ve serviks kanserlerinin çoğunluğunu erken evrelerde yakalanmaktadır.
- ✓ Kanser sıklığı 2012 yılında bir önceki yıla göre farklı değildir.

KAYNAKLAR:

- 1) TÜİK. “Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Nedir?”. Erişim Adresi: <http://www.tuik.gov.tr/jsp/duyuru/adnks/dosya/aciklama/yeniSistem.doc>. Erişim Tarihi: 31.12.2013
- 2) TÜİK. “Yıllara, Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Nüfus Tablosu” . Erişim Adresi: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> Erişim Tarihi:31.12.2013
- 3) Koç İ, Eryurt MA, Adalı T, Seçkiner P. Türkiye’nin Demografik Dönüşümü Raporu. HÜ Nüfus Etütleri Enstitüsü, ISBN: 978-975-491-285-2, Ankara,2010.
- 4) Kılıç E. Ölüm Bildirim Sistemi. Erişim Adresi: <http://www.saglikbilisimzirvesi.org/sunumlar/k/EnverKilicSunum30Mart2013.pdf> Erişim Tarihi:10.01.2014
- 5) Bilir, N., Cancer Frequency in Turkey, Kanser, Scientific Organ of the Turkish Assoc. for Cancer Research and Control, (1981) 11: 93-97.
- 6) Bilir, N., Cancer Occurence in Developing Countries, Ed. D.M. Parkin, içinde "TURKEY" s. 303-307, IARC Scientific Publications, No. 75, IARC, Lyon, 1986.
- 7) Curado. M. P., Edwards, B., Shin. H.R., Storm. H., Ferlay. J., Heanue. M. and Boyle. P., eds (2007) Cancer Incidence in Five Continents, Vol. IX.IARC Scientific Publications No. 160, Lyon, IARC.
- 8) Forman D, Bray F, Steliarova-Foucher E, Ferlay. J, eds (2012). Cancer Incidence in Five Continents, Vol. X. Erişim Adresi: <http://ci5.iarc.fr/Ci5-X/ci5-X.htm> Erişim Tarihi:10.01.2013.
- 9) Young JL Jr, Ward KC (eds). Kanser Kayıtlılığında Standartlar İçin El Kitabı. Çeviri Ed: Eser S, Ozalan S. Ankara, 2013.
- 10) Tezcan S. Epidemiyoloji Tıbbi Araştırmaların Yöntem Bilimi. Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı,
- 11) <http://www.cancerresearchuk.org/cancer-info/cancerstats/causes/preventable/#Smoking>
- 12) Arnold M, Pandeya N, Byrnes G, Renehan AG, Stevens GA, Ezzati M et al. Global burden of cancer attributable to high body-mass index in 2012: a population-based study. Lancet Oncol 2015; 16: 36–46
- 13) Parkin, D.M. and F. Bray, Chapter 2: The burden of HPV-related cancers. Vaccine, 2006. 24 Suppl 3: p. S3/11-25.
- 14) Edited by. Jensen O.M., Parkin D.M., MacLennan R., Muir C.S. and Skeet R.G. Cancer Registration: Principles and Methods. IARC Scientific Publications No. 95
- 15) Ferlay J, Soerjomataram I, Ervik M, Dikshit R, Eser S, Mathers C, Rebelo M, Parkin DM, Forman D, Bray, F. GLOBOCAN 2012 v1.0, Cancer Incidence and Mortality Worldwide: IARC Cancer Base No. 11 [Internet]. Lyon, France: International Agency for Research on Cancer; 2013. Erişim Adresi: <http://globocan.iarc.fr> Erişim tarihi: 28.01.2014.
- 16) NCI Cancer SEER Erişim Adresi: http://seer.cancer.gov/csr/1975_2011/browse_csr.php?sectionSEL=26&pageSEL=sect_26_table.05.html Erişim Tarihi: 20.04.2015.
- 17) Kanser Daire Başkanlığı. Tiroid Kanserleri, Dünyada ve Türkiye’de Tiroid Kanserleri. Rapor No:5, Ankara, 2012.